

ŠOLSKI CENTER
KRANJ ZA POKLICE
PRIHODNOSTI

ISSN 2591-1635.

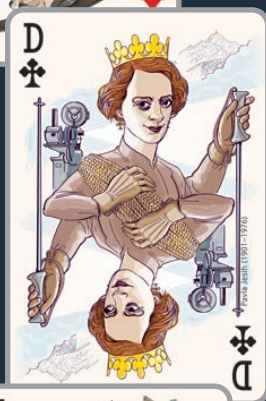
Revija Šolskega centra Kranj • leto 2025, letnik 8

CENTER

ISKRIVE KARTE

Dijaki pred instalacijo Prešernove nagrajenke za leto 2025
Dragice Čadež, IGRA SVETLOBE, barvan les, 600x450 cm
v Medpodjetniškem centru ŠC Kranj.

Izdajatelj:

Šolski center Kranj, Kidričeva 55, 4000 Kranj

Naslov:

V center

Odgovorna urednica:

Lidija Grmek Zupanc (VSŠ)

Uredniški odbor:

Nina Železinger (SESGŠ)

Maja Teran (STŠ)

Vlasta Jemec (SG)

Lidija Grmek Zupanc (VSŠ)

Nataša Kristan Primšar (MIC)

Lektorice:

Nina Železinger (SESGŠ)

Maja Teran (STŠ)

Vlasta Jemec (SG)

Lidija Grmek Zupanc (VSŠ)

Oblikovanje:

Miran Kozmus

Fotografije: arhiv ŠC Kranj

e-dostop: <http://sckr.si/vcenter.html>

Naklada: 1000 izvodov

Cena: brezplačno

Kranj, 2025

Z velikim zadovoljstvom pozdravljam novo, že osmo številko publikacije V center. Glasilo je preraslo v tradicijo, ki vsako leto povezuje in informira tako dijake, študente kot zaposlene Šolskega centra Kranj. Vsaka številka prinaša vpogled v bogato dogajanje na našem centru in dokazuje, kako raznoliki in ustvarjalni smo v svojem delovanju.

Na Šolskem centru Kranj ponujamo izjemno pester nabor izobraževalnih programov, s katerimi odgovarjamo na potrebe sodobnega trga dela in širše družbe. Z izobraževanjem za kar 26 različnih poklicev omogočamo posameznikom, da pridobijo znanje in veščine, potrebne za uspešno karierno pot. Naš izobraževalni spekter zajema programe srednješolskega strokovnega izobraževanja, strokovno gimnazijo ter različne višješolske programe.

Poleg širokega izbora programov je Šolski center Kranj prostor nenehnega dogajanja, inovacij in sodelovanja. V tej publikaciji želimo predstaviti delček bogatega vsakdana, ki se odvija v naših enotah, ter pokazati, kako z zavzetostjo in predanostjo skupaj gradimo naše zgodbe.

Jože Drenovec, direktor ŠC Kranj

CENTER

	Tomaž Lavrič	5
	Simon Gregorčič: pesnik in joker	6
	Zlati maturant	7
	Avtomobilistična ekskurzija za starše	9
	Naši dijaki zmagovalci 14. Foruma mehatronike	10
	Dekleta v informacijski tehnologiji	13
	Električna deska s hidrokriili	14
	Mladi up Medvod 2024 je Nace Guzelj	15
	Perspektivni nogometni vratar	16
	Slavnostno slovo od maturantov	19
	Strokovna gimnazija na krilih inovativnosti	21
	Ekskurzija v pokrajino Baden-Württemberg	22
	Magistrala 2024	23
	Sodelavki Jerca Kebe in Vera Brezar	24
	Intervju z Majo Žibert	26
	Najini vtisi o prehojeni srednješolski poti	28
	Mednarodno frizersko tekmovanje v St. Pöltnu	31
	Intervju z Blažem Vodopivcem	32
	Obisk iz Nemčije	33
	Inovacije, natečaji in tekmovanja	34
	Urejamo šolsko okolico	35
	Karierni dan in projektna tedna	36
	Pevski zbor profesorjev SESGŠ	37
	Kako nastane moja poezija, ki ji pravim »fonetični healing«	38
	Badminton kot izbira in življenjski slog	39
	Plesalec, ki bo postal inženir mehatronike	41
	Intervju – Leonid Pashin	42
	Intervju – Anastasia Pashina	43
	Projekt izmenjav programa Erasmus+ izvajamo že 17. leto	45
	Republiški center vodenja in RTP Beričevo, ELES	47
	Reaktorski center IJS v Podgorici	49
	Projekt DigFit	51
	Usposabljanje mentorjev	52
	Projekt Digitrajni učitelj	53
	Zaključna konferenca projekta Challenger	54
	Erasmus+ projekt ADELE	55
	Evropski projekt PREP4PRO	56
	Zakaj Erasmus+? Zakaj ne?	57
	VET for Western Balkan (VET4WB)	58
	Digikompekt 2024–2025	59

Tomaž Lavrič

Polonca Hafner Ferlan in Marko Arnež

Razstava del nagrajenca Prešernovega sklada v
Medpodjetniškem centru ŠC Kranj.

Tomaž Lavrič:
Zaspani šolarji

V Medpodjetniškem centru ŠC Kranj smo v januarju postavili na ogled razstavo izbranih del enega najvidnejših slovenskih ilustratorjev, karikaturistov in striparjev, Tomaža Lavriča, prejemnika nagrade Prešernovega sklada za izjemne dosežke na področju umetnosti.

Tomaž Lavrič je slovenski javnosti najbolj poznan po svojih ilustracijah, naslovnica in priljubljeni satirični rubriki *Diareja*, ki jo redno ustvarja za tednik *Mladina*. Njegova dela so prepoznavna po izjemni risarski natančnosti, duhoviti kritičnosti ter tankočutnem razumevanju človeka in družbene stvarnosti. Kot mojster karikature Lavrič s svojo ostrino in humorjem osvetljuje aktualne teme ter opozarja na pomembna družbena vprašanja.

Poleg publicističnega dela je Lavrič tudi avtor več priznanih stripovskih albumov, kot so *Rdeči alarm*, *Sokol in golobica*, *Evropa in Tolpa mladega Ježusa*. Za *Diarejo* in uredniško ter avtorsko delo pri zborniku *Slovenski klasiki v stripu* je leta 2009 prejel nagrado Milka Bambiča in leta 2010 nagrado trend za vizualno ustvarjalnost. Njegovi stripi

so bili prevedeni v več tujih jezikov, kar dokazuje univerzalnost in mednarodni odmev njegovega ustvarjanja.

Razstava, ki je na ogled v Galeriji Medpodjetniškega centra ŠC Kranj, obiskovalcem ponuja vpogled v bogat opus Lavričevega ustvarjanja. Predstavljena so nekatera najbolj ikonična dela, med njimi naslovnice *Mladine*, karikaturi iz *Diareje* ter naslovni prizori iz njegovih dveh nagrajenih stripov. Razstava je nastala v sodelovanju z Galerijo Prešernovih nagrajencev Kranj.

Tomaž Lavrič je o sebi in svojem delu zapisal: »/.../ Predolgo že praskam in predober sem, da bi me lahko čisto ignorirali, ne vedo pa natanko, kaj bi z mano. Za strip ni predalčka v naši kulturni politiki, ne da se ga lepo stlačiti niti pod literaturo niti pod likovno umetnost. Pa da ne bom krivičen, veliko sem tudi sam kriv. Bolj ko sem iskan, bolj se oteparam. V teh časih, ko se morajo samoreklamirati celo astrofiziki, filozofi in papeži.«

Simon Gregorčič: pesnik in joker

Marko Arnež in Polonca Hafner Ferlan

Na Šolskem centru Kranj smo ponosni, da smo v sodelovanju z akademskim slikarjem Cirilom Horjakom zasnovali in izvedli projekt *Iskrive podobe Iskrivih kart*. Ta inovativen projekt, ki združuje umetnost in izobraževanje, skozi hudomušne ilustracije in poglobljena predavanja predstavi 18 izjemnih Slovencev in Slovenk. Ena izmed najbolj izstopajočih podob je ilustracija Simona Gregorčiča, upodobljenega kot jokerja, kar odpira simbolična vprašanja o vlogi umetnikov v družbi.

Simon Gregorčič (1844–1906), znan kot goriški slavček, je bil eden najvidnejših slovenskih pesnikov 19. stoletja. Njegova poezija, prežeta z ljubeznijo do domovine, narave in človeka, ostaja globoko aktualna še danes. Z upodobitvi-

jo Gregorčiča kot jokerja je Horjak opozoril na umetnikovo prelomno vlogo: hkrati biti glasnik družbenih sprememb in ogledalo družbe. To sporočilo še posebej odmeva v Gregorčičevi pesmi *Človeka nikar*, kjer pesnik opozarja na potrebo po miru, sožitju in spoštovanju človekovega dostojanstva z besedami:

»Človeka nikar,
ne teptaj ga v tla,
ne zaslužni si ga,
ne ubijaj ga!«

Te besede so danes še posebej pomembne in nas nagovarjajo k sočutju in medsebojnemu spoštovanju.

Projekt *Iskrivih kart* je vključil tudi predavanja vrhunskih mislecev. Začel se je pred štirimi leti z zanimivim predavanjem matematika profesorja Petra Šemrla o Josipu Plemlju, zaključil pa s predavanjem akademika in pesnika Borisa A. Novaka o Simonu Gregorčiču. Spomladi 2025 bomo na Šolskem centru Kranj organizirali poseben dogodek, na katerem bomo predstavili vse eseje, nastale ob predstavitvah iskrivih Slovencev in Slovenk, in s tem prikazali, kako smo združili umetnost, znanost ter literarno in kulturno dediščino z izobraževanjem.

V torek, 4. junija 2024, je bilo zadnje predavanje v sklopu projekta *Iskrive podobe Iskrivih kart*, na katerem je pesnik Boris A. Novak spregovoril o pesniku Simonu Gregorčiču skozi svojo epsko pesnitev *Vrata nepovrata*.

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA

ŠOLSKI CENTER KRANJ

Zlati maturant

Nataša Gazvoda

Na informativnem dnevu smo preizkušali šolski simulator »varne vožnje«.

Letošnji zlati maturant je odličen dijak mehatronike Matic Šaljaj.

Pozdravljeni, se nam lahko za začetek na kratko predstavite?

Matic: Moje ime je Matic, trenutno sem star 19 let in sem ravno začel z študijsko potjo. Imam družino, ki me vedno podpira pri mojih interesih. Spodbujajo me, da sledim svojim ciljem, in so vedno ob meni, ko naletim na izzive. Veliko svojega časa preživim za stružnico in rezkarjem, kjer izdelujem in obdelujem različne kovinske in druge materiale. Strojništvo me izjemno zanima, saj me veseli ustvarjanje in reševanje tehničnih izzivov. S tem, ko delam z natančnimi orodji in stroji, se učim ne le tehničnih spretnosti, ampak tudi potrpežljivosti in preciznosti. Nekaj časa pa posvetim tudi športu, saj brez njega ne gre.

Skupaj z ravnateljem ob prejemu priznanja.

Kako se počutite ob prejemu naziva zlati maturant? Kaj vam to pomeni?

Matic: Sprva sploh nisem pomislil, da bom dosegal take višave. Ker sem se hotel prijavit na strojni faks, na katerem so visoke omejitve, sem vedel, da se bom moral kar krepko učiti, da dosežem cilj. Po odpisani maturi sem imel dober občutek, saj se mi je zdelo, da sem pole odpisal zelo dobro. Moj cilj je bil biti sprejet in niti sanjal nisem, da bom postal zlati maturant, zato sem bil prijetno presenečen, ko je naša razredničarka vpričo celega razreda povedala, da sem ta prestižni naslov osvojil prav jaz.

Biti zlati maturant mi pomeni, da sem iz srednje šole izčrpal vse znanje, ki mi ga je ponujala. To, da sem postal zlati maturant, mi pomeni veliko več kot le dosežek, ki je zapisan na diplomi. Gre za potrditve moje trdega dela, predanosti in sposobnosti, da se spopadam z izzivi ter dosežem visoke cilje. Zlata matura ni le rezultat izpitov, ampak tudi odraz mojega načina dela skozi vsa leta srednje šole. Predstavlja uspeh, ki je rezultat ne samo znanja, temveč tudi discipline, organizacije in vztrajnosti.

Izmenjava mnenj naših bivših dijakov na informativnem dnevu.

Kako ste se spopadali s stresom in pritiskom med zadnjim letom šolanja, še posebej v času priprave na maturo in zaključno nalogo?

Matic: Meni je zelo pomagalo več stvari. Organiziral sem si urnik, s tem sem določil, kdaj se bom učil, kdaj bom imel kratke premore in kdaj si bom vzel več prostega časa. Če se začnemo učiti snov celega predmeta, se hitro zgubimo v snovi, zato je pomembno, da si snov najprej v celoti pregledamo in jo razbijemo na manjše enote, ki so mnogo bolj obvladljive. Seveda je bilo zelo koristno tudi to, da smo se kdaj učili skupaj s prijatelji, ki pa so pripomogli k temu, da je vzdušje postalo bolj sproščeno. Zelo pomembno pa je tudi to, da nismo vse dni samo v hiši in da se odpravimo tudi na svež zrak, da si zbistrimo možgane. Zaradi zaključne naloge nisem imel veliko stresa, saj sem jo začel delati že zelo zgodaj in zato nisem bil v časovni stiski.

Kakšne načrte imate za prihodnost, glede na vaš uspeh in izkušnje v srednji šoli?

Matic: Vpisal sem se na Fakulteto za strojništvo v Ljubljani, katero trenutno tudi obiskujem, saj me je zanimalo, kaj mi lahko ponudi. Ne glede na nadaljnje šolanje vem, da se bom usmeril v strojništvo, saj me to področje najbolj zanima, ker vsak projekt zahteva natančnost, kreativnost in sposobnost reševanja problemov, kar mi omogoča, da nenehno razvijam svoje spretnosti in razmišljanje. Poleg tega me veseli, da lahko s pomočjo napredne tehnologije in inovacij prispevam k razvoju novih izdelkov, procesov ali rešitev, ki lahko izboljšajo kakovost življenja. Konkretnih ciljev še nimam, a na dolgi rok si želim graditi kariero, ki me bo izpolnjevala tako na profesionalnem kot osebnem področju.

Kaj bi svetovali drugim dijakom, ki želijo doseči odlične rezultate pri maturi? Kakšni so vaši nasveti za uspešno šolsko pot?

Matic: Najbolj pomembno je, da te smer zanima, saj tako učenje ni mučno in postane zabava. Kot pa sem omenil že prej, je pomembno, da znamo svoj čas in vsebino učenja dobro organizirati. Prav tako s prekomernim učenjem ne dosežemo dobrih rezultatov, saj se čisto izčrpamo. Pomembno je, da se zavedamo, zaradi česa se sploh učimo, zaradi nobenega drugega kot samo zase. Ko pridemo do tega spoznanja, se nam odpre nov svet. s praktično uporabo v realnem industrijskem okolju.

Avtomobilistična ekskurzija za starše

Alenka Potočnik Zadrgal

Stari ali mladi, vsi postanemo razigrani kot otroci, ko smo enkrat v ferrariju: starši v čisto pravem, dijaki pa na simulatorju (ker izpita še nimajo).

V preteklem šolskem letu smo na šoli prvič organizirali ekskurzijo, ki je bila prvenstveno namenjena staršem in družinam naših dijakov, udeležili so se je pa tudi dijaki. Avtomobilistično ekskurzijo za dijake organiziramo že nekaj let, vsako leto znova pa veliko staršev vzdihne: »Zakaj pa jaz ne morem iti?« Tako je prišel dan, ko smo se z vodstvom in agencijo odločili, da je vredno vsaj poskusiti.

Avtobus se je hitro napolnil. In tako smo se lepega junijskega dne v zgodnjih jutranjih urah odpe-

ljali proti Italiji. Prvi dan nas je pot vodila preko Padske nižine do kraja Sant' Agata Bolognese, kjer domujeta tovarna in muzej Lamborghinija. Muzej prikazuje 60 let zgodovine, od prvih vizionarskih stvaritev Ferruccio Lamborghinija do ekskluzivnih avtomobilov.

Po ogledu muzeja smo se odpeljali v Maranello, kjer smo si ogledali muzej in se zapeljali po območju tovarne Ferrari, kar nekaj staršev pa se je odločilo preizkusiti se v vožnji z rdečim konjičkom po ulicah Maranella. Popoldne je sledil še obisk muzeja Ferrarija v Modeni, kjer se je Ferrarijeva zgodba tudi začela. Muzej v Modeni je posvečen delu in življenju Enza Ferrarija. V večernih urah smo se zapeljali do hotela v Modeni in se sprehodili po Modeni.

Drugi dan smo si ogledali muzej Ducatija in se odpravili proti Imoli, kjer nas je čakalo presenečenje. Namesto vodenega ogleda po dirkališču (na Italijane se pa res ne moreš čisto zanesti) smo na naše veliko veselje naleteli ravno na prvi dirkaški vikend in vso akcijo, povezano z njim. Sprehodili smo se še do spomenika Ayrtonu Senni, katerega 30-letnica smrti je bila točno mesec dni pred našim prihodom. Utrujeni in zadovoljni smo se v nočnih urah vrnili domov.

Starši še bolj navdušeni kot dijaki.

Naši dijaki zmagovalci 14. Foruma mehatronike

Andrej Arh

Na Šolskem centru Kranj je letos potekalo 14. državno tekmovanje Forum mehatronike, ki je zbralo najboljše dijake tehniških šol iz cele Slovenije.

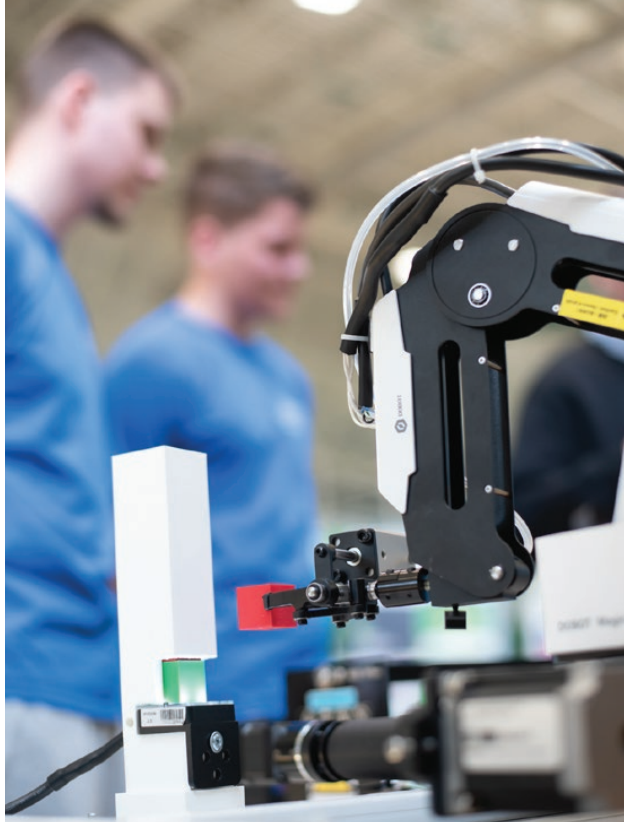
*Z leve proti desni:
Žan Polak,
Matej Vogelnik in
Nell Beguš Kutin.*

Tekmovanje, razdeljeno v kategoriji srednjega strokovnega (SSI) in poklicnega izobraževanja (SPI), je dijakom omogočilo, da pokažejo svoje znanje, inovativnost in veščine na področju mehatronike. Dogodek je izpostavil pomembnost praktičnega dela v izobraževanju ter prispe-

val k spodbujanju razvoja tehničnih znanj med mladimi.

V kategoriji SSI je prvo mesto osvojila ekipa Šolskega centra Kranj, ki so jo sestavljali dijaki Matej Vogelnik, Žan Polak in Nell Beguš Kutin pod mentorstvom profesorjev Andreja Arha in Aleša Kozjeka. Zmagovalni projekt, predelava

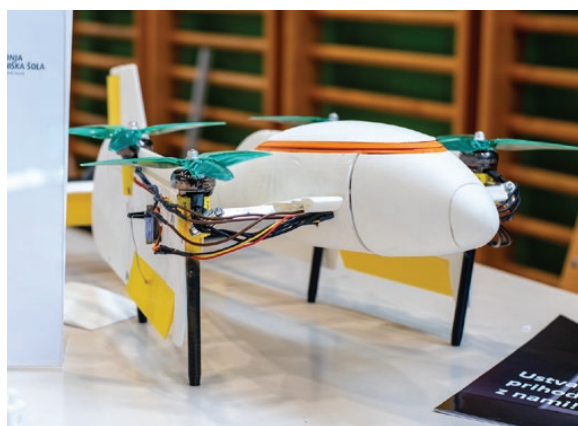

*Pestro in raznoliko;
dijaki so uživali.*

Ocenjevalna žirija je imela težko delo.

vozička za razrez hlodovine, je bil zasnovan z namenom avtomatizirati delo na žagi za razrez hlodovine.

Matej Vogelnik je svojo zaključno nalogo posvetil predelavi vozička za razrez hlodovine na domači žagi, kjer je vedno večje povpraševanje po hitrem in natančnem delu. Žaga, ki jo je izdelal njegov ded, že več desetletij opravlja zahtevno nalogo razreza hlodovine, voziček pa je kljub starosti ohranil izvorno, ročno upravljanje. Matej se je v okviru zaključne naloge odločil za prenavo, saj ročni sistem ni več ustrezal današnjim zahtevam po natančnosti in produktivnosti. Tako je projekt preoblikovanja vozička združil praktične izzive domačega gospodarstva s sodobnimi rešitvami mehatronike, pri čemer sta bila s sošolcem Žanom Polakom deležna tudi podpore družinskih članov, mentorja in lokalnih podjetij. Nell Beguš Kutin pa se je priključil projektu proti koncu, ker je izdelal PC-aplikacijo za zajemanje podatkov iz žage za morebitno kasnejše vodenje statistike. Uspeh ekipe je odraz odličnega timskega dela in povezovanja teoretičnega znanja s praktično uporabo v realnem industrijskem okolju.

Projekt se je osredotočal na funkcionalno nadgradnjo vozička, ki omogoča premikanje hlodov po tirnicah pri razrezu. Vključene so bile naslednje ključne funkcionalnosti: avtomatizirano pomikanje vozička, nadzor hitrosti in smeri gibanja, hidravlično pritrjevanje hlodov ter uporaba logičnega krmilnika za optimizacijo delovanja. Ta posodobitev ne samo da izboljšuje učinkovitost žage, temveč prispeva tudi k varnejšemu in bolj ergonomskemu delovnemu okolju.

Tekmovanje na ŠC Kranj je izkazalo visoko raven strokovnega znanja dijakov ter prispevalo k utrjevanju vloge mehatronike kot ključnega področja tehniškega izobraževanja v Sloveniji.

Zmagovalcem čestitamo in jim želimo še veliko uspehov pri nadaljnjih projektih in tekmovanjih.

Dekleta v informacijski tehnologiji

Alenka Potočnik Zadrgal

Dijakinje Srednje tehniške šole so se v mesecu juniju udeležile okrogle mize Dekleta v IT na blejski e-konferenci.

Dogodek, ki ga je pripravila Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru, je naslavljal pomen vzpostavitve podporne mreže za ženske in dekleta v informacijski tehnologiji. Na konferenci so sodelovale številne strokovnjakinje, ki so delile svoje zgodbe ter sporočale, kako so premagale strahove in ovire ter vstopile v čudoviti svet informacijske tehnologije.

Naše dijakinje so se aktivno vključile v razpravo in z udeleženci delile lastne izkušnje ob začetku svoje poti v svet IT. Debata je tekla tudi o vstopu žensk na trg dela, ključni vlogi podpore družine in usklajevanju kariernega in družinskega življenja.

Dekleta se vse pogosteje podajajo v svet IT. Vedno več jih uspeva na položajih v tehnološkem svetu, bodisi kot uspešne direktorice tehnoloških podjetij bodisi kot razvojne inženirke, profesorice ipd. Mnoga dekleta se izkažejo kot inovativna, uspešna in ključna pri oblikovanju tehnološke prihodnosti.

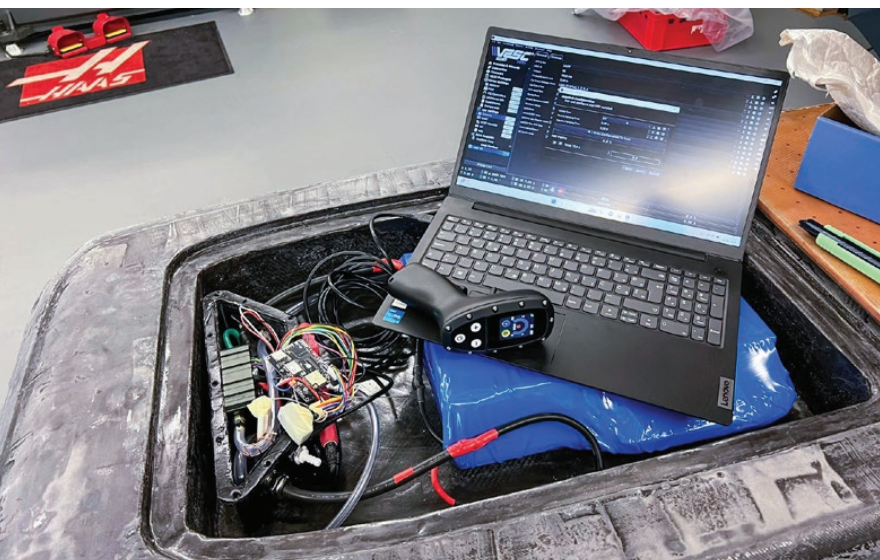
Tudi Srednja tehniška šola, ki izobražuje za poklice prihodnosti, spoznava, da so dekleta v tehnološkem svetu tista, ki lahko z vedno večjo potrebo po raznolikih idejah in inovacijah prinesejo nove perspektive in rešitve za oblikovanje novih tehnologij, novih delovnih mest in novega sveta, v katerem bomo živeli.

*Združena deklška
moč*

Električna deska s hidrokrili

Van Luka Treven

Za svojo zaključno nalogo sem izdelal električno desko s hidrokrili, imenovano e-hydrofoil, ki predstavlja vrhunsko inovacijo na področju vodnih športov.

Zadnji testi ...

... in preizkušnja v praksi

Osnovni princip delovanja je preprost, a izjemno učinkovit: ko brezkrtačni elektromotor nad hidrokrili razvije dovolj moči in deska doseže primerno hitrost, se s pomočjo nagibanja uporabnika dvigne nad vodno gladino. S tem se bistveno zmanjša upor vode, kar omogoča hitrejše in bolj tekoče premikanje.

Pri izdelavi sem uporabil pretežno karbonska vlakna in druge visokokakovostne materiale, ki zagotavljajo izjemno trdnost, lahkost in vzdržljivost deske. Elektronika v deski je brezžično povezana z mobilnim telefonom, kar omogoča preprosto nastavitve parametrov in spremljanje ključnih podatkov o delovanju deske. Desko poganja vo-

doodporen brezkrtačni motor, ki razvije moč do 6 kW, kar omogoča vrhunsko funkcionalnost. Za dovod moči skrbi baterija, sestavljena iz 216 Samsung 18650 celic, ki skupaj proizvedejo 44,4 V napetosti in kapaciteto 63.000 mAh, kar omogoča izjemno dolg čas delovanja in tokovno zmogljivost do 200 A. Celoten sistem je zasnovan tako, da se nadzira in programira prek mobilne aplikacije ali računalnika, kar uporabniku omogoča popoln nadzor nad desko in prilagajanje parametrov glede na potrebe.

Upravljanje deske poteka s pomočjo pametnega daljinskega upravljalnika, ki je opremljen z LCD-zaslonom. Ta prikazuje ključne informacije, kot so hitrost, stanje baterije ter temperature motorja in drugih elektronskih komponent. Velik izziv pri izdelavi je predstavljala vodoodpornost, saj je treba vso elektroniko in baterije zaščititi pred vlago in vodo. Na začetku sem se srečeval z mnogimi težavami na tem področju, a po številnih izboljšavah mi je uspelo doseči popolno vodoodpornost vseh predelov deske, kar je ključno za varno in nemoteno delovanje v mokrem okolju.

Projekt je bil finančno precej zahteven, saj podobni komercialni izdelki na trgu stanejo med 10.000 in 15.000 evri. V veliko pomoč je bil tudi šolski laboratorij FabLab, v katerem sem razvijal prototipe različnih kalupov in ostalih komponent. S pomočjo 3D-tiskalnikov sem nato prišel do končnih komponent. Brez podpore šole ter sponzorskih sredstev podjetij mi projekta ne bi uspelo izpeljati do konca. Pomemben partner pri razvoju deske je bilo tudi podjetje Flikka, ki je svetovno znano po svojih windsurf deskah. Skupaj smo razvili tehnologijo in jedro deske, ki sem ga nato laminiral s karbonskimi vlakni.

E-hydrofoil je rezultat več kot treh let nenehnega dela in raziskovanja. Zasnoval sem izdelek, ki se po kakovosti in zmogljivostih lahko kosa s komercialno dostopnimi rešitvami, pri čemer ga na določenih področjih, kot je kapaciteta baterije, celo presega. Projekt mi je omogočil pridobitev številnih praktičnih izkušenj in znanja, na koncu pa je prinesel tudi uspešen in funkcionalen izdelek, na katerega sem izjemno ponosen.

Mladi up Medvod 2024 je Nace Guzelj

Špela Tomažič

Naš dijak je prejemnik priznanja mladi up Medvod 2024. Prostovoljstvo in dobrodelnost sta ga spremljali tako v šoli kot v lokalni skupnosti.

Zakaj ste se vpisali na ŠC Kranj?

Nace: Za ŠC Kranj sem se odločil, ker je med možnostmi najbolje ustrezal mojim željam. Šola je enostavno dostopna z javnim prevozom, kasneje pa tudi z avtom. Na poti ni gneče, ki bi pot podaljšala za eno uro. Poleg tega je bila smer mehatronika predstavljena na način, ki je ustrezal moji želji po spoznavanju več področij hkrati.

Kje ste dobili ključne informacije, da ste se odločili za obiskovanje ŠC Kranj?

Nace: Največ informacij sem izvedel na dnevu odprtih vrat, ki ga je organiziral ŠC Kranj. Prav tako sem veliko informacij našel na spletu, kjer so predstavljene različne značilnosti smeri in šole, ki jo izbereš.

Kaj vas je v teh štirih letih šolanja najbolj navdušilo? Morda lahko opišete/predstavite kakšen zanimiv ali navdihujoč dogodek.

Nace: Najbolj so me navdušili projekti Erasmus, preko katerih sem opravljal delovno prakso na Portugalskem in na Dunaju. Tam sem delal v podjetjih ter potoval po okolici. Takšni projekti te postavijo v tuje okolje in ti močno razširijo perspektivo. Priporočam!

Katera tekmovanja so vam bila ponujena in katera priznanja ste dosegli?

Nace: Med ponujenimi tekmovanji so astronomija, fizika, angleščina in matematična tekmovanja. Prav tako so na voljo razna tekmovanja, kot je tekmovanje Mladi genialci, ki je namenjeno področju jedrske energije. Dosegel sem srebrno priznanje iz angleščine in matematike, pri fiziki pa bronasto priznanje.

Katera znanja ste najbolj izpopolnili?

Nace: Poleg znanj, ki jih ponuja vsaka šola, sem na ŠC Kranj pridobil predvsem praktično znanje dela s fizičnimi elektronskimi komponentami in željo po spoznavanju elektrotehnike. Tako sem se lahko sedaj usmeril v področje, ki me resnično zanima.

Ali bi se enako odločili, če bi bili zdaj devetošolec?

Nace: Najverjetneje bi se res odločil enako, saj so pozitivni razlogi še vedno enaki. Priporočam sodelovanje na čim več tekmovanjih in projektih, saj se boš od njih naučil veliko o smeri, ki te zanima, in ugotovil, kaj ti je dejansko všeč. Poleg znanja, ki ga dobiš v šoli, je zelo pomembno, da širiš svoja obzorja tudi sam, pri tem pa spoznaš ljudi, ki bodo to počeli s teboj.

Sprostitev najdem tudi v naravi.

Perspektivni nogometni vratar

Anže Kralj

Luka Jelič se poleg športa zanima tudi za fotografijo. Njegova strast do različnih dejavnosti ga žene k nenehnemu učenju in rasti. Za doseg svojih ciljev je vedno pripravljen vložiti ves trud in delo.

Pozdravljen, Luka, kako bi opisal sebe?

Luka: Sem Luka Jelič, prihajam iz Besnice pri Kranju. Obiskujem Srednjo tehniško šolo v Kranju, smer računalništvo. Nogomet treniram že od petega leta. Začel sem pri Savi Kranj, nato sem odšel k Triglavu, Olimpiji, sedaj pa sem član NK Radomlje.

Ali je bil vedno nogomet prvi šport?

Luka: Že od nekdaj je bil moj šport nogomet. Rad imam tudi ostale športe, vendar je moja športna ljubezen nogomet.

Kako poteka usklajevanje šolskih obveznosti in športa?

Luka: Vsak dan se precej časa izgubi na prevozih. Imam odlično razredničarko, ki razume šport in se zaveda, da je potrebno veliko odrekovanja, da lahko uskladim dve »karieri«. Seveda mi veliko pripomore tudi status športnika, da lažje uskladim vse obveznosti. Tudi profesorji na šoli so naklonjeni športu in po veliki večini razumejo izostanke. Do sedaj sem imel prav dober učni uspeh.

Luka v elementu.

Kateri je tvoj priljubljeni klub, za katerega bi rad branil?

Luka: AC Milan bi bil vsakič moja prva izbira.

Kateri klub pa se ti zdi najboljša izbira v Sloveniji?

Luka: Menim, da so Radomlje najboljša izbira za moj razvoj. Imamo odlične trenerje za vratarje.

Letos smo vsi opazili tvoj hiter preboj v članske, ko si branil na pripravljani tekmi proti slovitemu klubu iz hrvaške prve lige NK Hajduk. Kakšen trenutek je to za mladega vratarja?

Luka: Ja, to je bil sigurno največji trenutek zaenkrat v moji nogometni karieri. Star sem šele 17 let.

nje na takšni tekmi potrditev našega dobrega dela. Nivo pri članskem nogometu je seveda bistveno na višjem nivoju. Nogomet na članskem nivoju je seveda hitrejši, taktično bolj dovršen, steli so močnejši in sama hitrost igre je bistveno višja. Zelo pomembna je komunikacija z ostalimi soigralci.

Kolikokrat tedensko imate treninge?

Luka: Treningi so vsak dan, prostih dni ni. Če nimamo treninga, imamo zagotovo tekmo.

Pred časom sva med uro športne vzgoje govorila o počitnicah in kako jih boš preživel. Lahko opišeš situacijo ostalim mladim športnikom?

Luka: Letos sem bil na morju natanko dva dneva. Vse ostale dni pa smo imeli treninge ali pripravljalne tekme. Če želiš uspeti, je odrekovanja veliko, sam temu niti ne bi rekel odrekovanje, bolj želja po uspehu. Konkurenca ne počiva. Lansko šolsko leto sem imel že zelo zgodaj vse predmete zaključene, tako da mi je razredničarka pustila predčasen zaključek šolanja in sem se lahko priključil začetku nogometnih priprav z NK Radomlje.

Kje pa imate večino nogometnih priprav?

Luka: Največkrat imamo priprave v Umagu, Novigradu.

Kako pa preživiš redke proste dneve?

Luka: Največkrat jih izkoristim za počitek in druženje s prijatelji.

V šoli imamo še enega perspektivnega vratarja, Nika Čebulja, ki brani v Trstu. Ali imamo Slovenci na sploh dobre vratarje?

Luka: Slovenci imamo odlične vratarje. Samir Handanović je s prestopom v Udinese in kasneje v sloviti Inter Milan prvič opozoril na Slovenijo in slovenske vratarje. Tudi pri nas v klubu izvajamo treninge po vzoru Samirja Handanoviča.

Kdo pa je tvoj vzornik ali vratar, ki ti je trenutno všeč po stilu igre?

Luka: Moj prvi vzornik je bil Iker Casillas, sloviti vratar Reala iz Madrida. Tudi po višini sva si enakrat enaka, sam upam, da še pridobim kakšnih 5 cm. Od slovenskih vratarjev pa mi je najbolj všeč že omenjeni Samir Handanović.

Kakšne pa so ure športne vzgoje na Srednji tehniški šoli v Kranju?

Luka: Vesli me, da je na urah športne vzgoje sproščeno vzdušje, da imamo prosto igro, ko predelamo obvezno snov. Zelo mi je všeč, ker je poučnik na aktivnem gibanju in igri.

Kakšni pa so cilji glede šolanja in nogometne kariere v prihodnje?

Luka: Trenutno želim uspešno zaključiti šolanje na Srednji tehniški šoli in uspešno zaključiti maturo. Če bom odšel v tujino, se bom povsem posvetil nogometu. V primeru, da bom ostal v Sloveniji, pa se bom vpisal tudi na fakulteto, saj se zavedam, da je izobrazba zelo pomembna.

Kako pa z menedžerji? Kdaj se pričnejo prvi ogledi igralcev?

Luka: Zelo zgodaj si trenerji in menedžerji ogledujejo nogometaše, praktično se spremlja napredek vseh nogometašev skozi vse korake v karieri. Moj menedžer je Džordže Petrovič.

Katera liga pa je najboljša za razvoj mladega nogometaša?

Luka: Meni je najbolj všeč italijanska liga, vendar sigurno ni prva izbira za razvoj mladega nogometaša. Slovenija in Hrvaška sta dobri razvojni ligi. Tudi poljska, češka in slovaška liga so dobre in naklonjene razvoju. Sam bi najraje igral nekje, ker je veliko navijačev. Nogomet se igra za

Skupaj s slavnim Gennarom Gattusom.

navijače in vedno je najlepše igrati pred polnim stadionom.

Je cilj tudi reprezentančni dres?

Luka: Seveda, to je seveda želja vsakega. Resnično si želim enkrat obleči dres slovenske reprezentance.

Luka najlepša hvala za tvoj čas in deljenje tvoje zgodbe z nami. Želim ti uspešno nadaljevanje kariere nogometnega vratarja in uspešen zaključek šolanja. Predvsem brez poškodb in pogumno proti izpolnitvi svojih ciljev.

CREALITY

KNAUFINSULATION

INTEC MKD

ISKRA
ISD
TECHNOFUSION.

DOMEL®
Ustvarjamo gibanje

LTH Castings |

Iskra®

VARESI
varilno rezalni sistemi

Slavnostno slovo od maturantov

Romana Debeljak, knjižničarka ŠC Kranj

*Še zadnje priprave
na maturantski
sprevod.*

Na tehniški gimnaziji ŠC Kranj maturante vsake generacije že tradicionalno povabimo na šolo zadnji teden septembra; tik preden postanejo študenti.

Od letošnjih maturantov smo se poslovili v sredo, 25. 9. 2024. Poleg dijakov so se srečanja udeležili tudi njihovi starši in učitelji SG.

V sproščenem vzdušju smo skozi besedo in sliko preleteli štiriletno pot šolanja generacije, ki je prestopila prag ŠC Kranj jeseni 2020, v težkih časih epidemije. Kljub temu so v štirih letih doživeli marsikaj: številne strokovne ekskurzije ter ekskurzije v nemško govoreče dežele, šolo v naravi v Planici, legendarno ekskurzijo Magistrala, odlične športne dneve, maturantski sprevod, maturantski ples in še marsikaj.

Poleg znanja in izkušenj pa bodo dijakom ostala tudi številna prijateljstva. Zdaj se večinoma ne bodo več srečavali tako pogosto, zato so si ob petju Šifrerjeve hvalnice prijateljstvu obljubili, da ne bodo pozabili drug na drugega; da se bodo še srečali.

V nadaljevanju so ravnateljica in obe razredničarki še enkrat čestitale vsakemu dijaku posebej in mu izročile Knjigo maturantov ter kot simbol zrelosti še rdeč nagelj.

Posebno zahvalo pa so prejeli trije dijaki, ki so v času šolanja pustili pomembne sledi na tehniški

*Za slovo dobre želje,
stisk roke in knjiga
maturantov.*

gimnaziji. Urban Klemenčič, Tian Borovnica in Zala Šenk. Ravnateljica je obema dijakoma podelila Iskrivo priznanje, Zali pa se je zahvalila za večletno nastopanje na prireditvah, ki jih je včasih tudi vodila.

V imenu maturantov se je profesorjem in ostalim zaposlenim zahvalil dijak Urban Klemenčič: »Po mojem mnenju čisto nič ne pretiram, če rečem, da se na tej naši mali Strokovni gimnaziji skoraj ne bi mogli imeti bolje. Seveda smo čez leta doživeli padce, ušpičili kakšno traparijo, ga »pobiksali« tako ali drugače, vendar smo vedno iz tega našli pot in se povzpeli v višave. In ne samo to, točno tukaj, v prostorih MOJE ISKRE, TVOJE ISKRE, NAŠE ISKRE smo skupaj odrasli.«

Ravnateljica Lidija Goljat Prelogar pa je maturantom položila na srce:

»Vaša gimnazija, vaše profesorice in profesorji bomo vedno ponosni na vas in vaše uspehe. Upamo, da boste tudi vi vedno ponosni na to, da ste bili del naše gimnazijske zgodbe in nas še kdaj obiščete ter z nami delite svoje uspehe.

In ne glede na to, kako izobraženi, uspešni in ugledni boste nekega dne, ne pozabite, od kod prihajate, ne pozabite svoje družine in prijateljev. Tisto, zaradi česar si boste prislužili spoštovanje v življenju, bo to, kakšni ljudje boste, kako boste ravnali s soljudmi in kaj boste prispevali v skupnost.

GENERACIJA 2024 – SREČNO!«

Strokovna gimnazija na krilih inovativnosti

Mag. Lidija Goljat Prelogar, ravnateljica

Ena izmed posebnih nalog, ki smo si jo zadali na tehniški gimnaziji, je prepoznavanje in vzgajanje mladih talentov.

Tako je mladim ponujenih veliko priložnosti, da se izkažejo, pokažejo javnosti in razvijajo svoje talente. Ker so dijaki zelo inovativni in jih veliko že inženirsko razmišlja, snuje, sestavlja ter preizkuša svoje inovacije, na Strokovni tehniški gimnaziji že nekaj let deluje skupina inovativnih dijakov vseh letnikov pod imenom Glave skupaj. Ta skupina nadobudnih dijakov in dijakinj počne veliko zanimivih stvari: sodelujejo v skupnosti Inženirke in inženirji! bomo, že drugo sezono ustvarjajo šolski podkast Male glave – velike ideje, so aktivni pri promociji šole in organizaciji dogodkov.

Pred kratkim je na Strokovni tehniški gimnaziji ŠC Kranj tako potekal že šesti dogodek Inženirke in inženirji bomo! z naslovom Na krilih inovativnosti, kjer so dijaki v Bitki talentov pokazali svoje interese in inovacije. Tian Pustovrh (1. Ga) je predstavil svoj modelarski hobi in izdelavo svojega letala, Jošt Rekelj (1. Gb) se je ukvarjal z izdelavo posebnega terarija za vzgojo metuljev, Timotej Karun (2. Ga) pa je predstavil svojo pilotsko pot.

Zelo zanimiva pa je bila tudi okrogla miza z inženirji, na kateri so gostje odgovarjali na zanimiva vprašanja o tem, kako so izbrali karierno pot in s kakšnimi ovirami so se srečevali, pomerili pa

Okrogla miza z gosti inženirji.

so se tudi v dveh zabavnih izzivih. Gostje okrogle mize so bili Ljupka Vrteva, razvojna inženirka v družbi Petrol in Inženirka leta 2023, Matej Mestek, inženir elektro vzdrževanja v podjetju SIJ Acroni, Rebeka Kropivšek Leskovar, razvojna inženirka v podjetju Interblock, in Jožef Kovačič, pilot in vodja proizvodnih testnih pilotov v podjetju Pipistrel.

Dogodek je bilo mogoče v živo spremljati tudi prek našega Youtube kanala. Dijaki pa so ta dan izkoristili tudi za snemanje novega dela podkasta Male glave – velike ideje z aktualno inženirko leta Ljupko Vrtevo. Podkast je mogoče spremljati prek našega Youtube kanala in prek platforme Spotify.

Applikacija Kolo sreče; predstavitev na informativnem dnevu.

Ekскурzija v pokrajino Baden-Württemberg

Andraž Podhraški, 2. Ga

Na Šolske centru v Kranju imamo tudi popotniški krožek, ki organizira neke vrste nadstandardne ekskurzije. Ekскурzije potekajo izven rednega pouka, med vikendi in počitnicami, dijaki pa lahko sami predlagamo tematska področja, ki nas zanimajo in bi jih radi obiskali.

Pred muzejem Mercedesesa.

Naša ekskurzija v Nemčijo se je začela na zgodnje sobotno jutro, 30. 11. 2024, ob 3.45, ko smo se zbrali, prešteli in odšli. Vožnja je bila dolga, ampak zabavna in družabna.

Naša prva destinacija in tudi prvi muzej, v katerem smo se ustavili, je bil Tehniški muzej Seinsheim. Muzej je v lasti zasebnega zbiratelja, a je odprt za širšo javnost. Je eden izmed največjih tovrstnih muzejev na svetu in ima širok nabor specializiranih in starodobnih avtomobilov. V njem so razstavljeni tudi helikopterji, vojaška vozila in letala, recimo concorde, ki je zelo znano nadzvočno letalo. V muzeju smo imeli približno dve uri časa, ko smo lahko prosto hodili in si ogledovali različne razstavne modele vozil.

Po ogledu smo odšli v nemško mesto Stuttgart. Tam smo se najprej ustavili v muzeju Porscheja. Muzej je v primerjavi z drugimi majhen, a meni osebno še bolj zanimiv. V njem je bila na ogled razstava, ki je vključevala vse od prvih porschejev do zadnjih dirkalnikov na dirki Le Mans. Porsche je v muzeju počasi in podrobno predstavil svojo zgodovino. Ker smo ga obiskali v poznih popoldanskih urah, se je po uri in pol našega obiska žal že zaprl. Toda dan se s tem za nas še ni končal, saj nas je čakal še obisk adventnega sejma v

centru mesta. Sejem je bil zelo velik, na njem pa je bilo veliko ponudnikov hrane, pijače in raznih iger. Z obiskom sejma se je naš prvi dan končal. Po celodnevem potovanju in ogledovanju smo končno prispeli v hostel, se namestili v sobah in utrujeni zaspali.

Naslednji dan smo se po zajtrku odpeljali v muzej Mercedes-Benz. To je eden izmed največjih muzejev v Nemčiji. Arhitekti niso varčevali pri prostoru in razkošnosti, saj muzej meri kar 4500 kvadratnih metrov. Razstavljenih je bilo večino avtomobilov, s katerimi so njihovi ustvarjalci naredili pomemben tehnološki korak naprej. Pri ogledu mi je bilo najbolj všeč, da so bili poleg izumov predstavljeni tudi pomembnejši dogodki iz tistega časa, recimo pristanek na Luni, začetki feminističnega gibanja, obdobje obeh svetovnih vojn in podobno. Naj kot zanimivost navedem, da je že 15 let vodja zunanjega oblikovanja pri Mercedes-Benzu Slovenec Robert Lešnik.

Po končanem ogledu smo se odpravili na našo zadnjo destinacijo, to je Schorndorf, rojstno mesto Daimlerja, soustanovitelja podjetja Daimler-Benz. Tam smo si najprej ogledali Daimlerjevo rojstno hišo, ki je zdaj spremenjena v muzej. Videli smo lahko eno samo sobo, za vse ostalo je bilo treba plačati vstopnino. Ta ogled se je hitro končal, potem pa smo imeli dve uri časa za sprehod po mestu in uživanje v tipičnem nemškem mestu. Potem nas je čakala le še dolga pot domov. V Slovenijo smo se vrnili v poznih večernih urah.

Ekскурzije je bila sicer kratka, a zabavna in zanimiva. Ponujala je značilno nemško doživetje: muzej Mercedes-Benz je predstavil pestro zgodovino nemške avtomobilske industrije, muzej Porscheja je pokazal najbolj prestižno dirkalno stran Nemčije in Evrope, v Tehniškem muzeju Seinsheim pa smo si lahko v živo ogledali razkošno zbirko eksotičnih vozil in letal, ki ponuja vpogled v zgodovino človeške mehanizacije. Ekскурzijo bi priporočal vsem, ki si želijo izvedeti več o zgodovini avtomobilizma.

Magistrala 2024

Mark Bevk, Samo Fras, Blaž Šubic, 3. Ga

Kmalu po tem, ko smo se dijaki tretjih letnikov privadili na šolske klopi, je sledil kratek tedenski predah, z ekskurzijo po poteh bivše Jugoslavije.

Obiskali smo Hrvaško, Bosno in Hercegovino ter Črno goro. Program je bil pester in poučen, saj smo raziskovali zgodovino, kulturo ter način življenja teh regij. Dijaki smo se te ekskurzije zelo veselili, saj nas na to območje veže skupna zgodovina, poleg tega pa smo se radostili tudi prigod in novih spominov, ki naj bi jih doživeli na poti.

Odpravili smo se v zgodnjih jutranjih urah, kar pa ni bila ovira za našo razigranost in igranje harmonike. Na poti smo se najprej ustavili v Splitu, kjer smo si ogledali tamkajšnjo ladjedelnico in Dioklecijanovo palačo, eno najlepših zgodovinskih znamenitosti, ki priča o rimskem času. Sprehod po starem mestnem jedru je razkril čar mesta in njegovo bogato dediščino.

Po mirni noči v Međjugorju smo se ob glasbeni spremljavi na avtobusu odpravili proti Mostarju, kjer nas je navdušila arhitektura starega mesta in sobivanje treh različnih kultur v sožitju. Po ogledu znamenitega mostu, džamije in turške hiše smo izkusili izvrstno lokalno kulinariko in si kupili goro spominkov.

Kmalu zatem nas je pot popeljala do hotela v bližini Dubrovnika, kjer smo preživeli še eno "mirno" noč. Naslednji dan smo si ogledali mesto in obzidje ter si vzeli čas za raziskovanje in mrzlo osvežilno pijačo. Kasneje smo se z ladjico odpeljali do bližnjega otoka Lokrum, kjer nas je ob plavanju in skakanju streznila mrzla voda. Proti večeru pa smo se sproščali v hotelskih savnah in bazenu.

Naslednje jutro smo se po ovinkasti cesti odpravili do meje s Črno goro. Ta država nam je ponudila ogled mesta Kotor, ki smo ga uspeli videti iz ptičje perspektive z bližnjega hriba Lovčen. Kmalu za tem pa smo si ob očarljivi obali Budve privoščili odlično kosilo.

Zadnji dan smo se po vseh napornih nočeh odpravili na dolgo pot, kjer smo se končno malo odpočili. Pot domov nas je vodila skozi Šibenik. Po kratkem sprehodu skozi mesto smo se ustavili v katedrali Sv. Jakoba, kjer smo se pokesali vseh grehov preteklih dni.

Še isti dan smo se v poznih večernih urah vrnili v Kranj k svojim domačim, polni novih znanj in izkušenj, ki nam jih je prineslo to nepozabno doživetje.

Pogled na dubrovniško katedralo.

V ospredju slavna dubrovniška trdnjava Lovrijenac.

Osvežitev v hladnem morju na otoku Lokrum.

Sodelavki Jerca Kebe in Vera Brezar

Vlasta Jemec

Intervju z našima sodelavkama ob odhodu v pokoj.

Jerca skupaj s hišnim ljubljencekom.

»Samo še copate pospravim, hov.«

Kako sta skozi delo na ŠC doživljali razvoj šole kot ustanove, sebe kot profesorice oz. laborantke in dijakov iz generacije v generacijo? Kaj se je tekom vašega delovanja na naši šoli najbolj spremenilo?

Jerca: Štirideset let je res dolga doba - vse se je spremenilo zelo korenito. Kot profesorica zgodovine sem prišla na to šolo kot mlada, polna elana. Današnje stavbe še ni bilo. Začela sem v stari šoli, ki je stala pred Iskro, nasproti železniške postaje, nekateri razredi pa so gostovali v poslopju kranjske gimnazije in so imeli pouk samo popoldne. Pouk takrat in danes je skoraj nemogoče primerjati, kot bi primerjali srednji vek s sodobnostjo. Oprema v razredih je bila zelo skromna, tabla in kreda sta bili glavni sredstvi za poučevanje. Zemljevidi, ki smo jih uporabljali, so bili v srbohrvaškem jeziku in sem jih prenašala fizično od razreda do razreda (dolgi so bili skoraj dva metra), saj specializiranih učilnic ni bilo. Kot bi gledali danes film, ki ga je izdal šolski muzej. Dijaki pa so bili enaki kot danes, mladina, željna znanja, včasih malo navihana, zelo rada sem bila z njimi vseh štirideset let.

Vera: Precej se je spremenilo od mojih začetkov na šoli, tako pogoji kot način dela. Na nekaterih področjih je šel ta razvoj hitreje, na drugih počasneje.

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja sem na šolo prišla še kot študentka v povsem novi učilnici oz. laboratorija za kemijo in biologijo. Delo mi je bilo zanimivo, in tako sem ostala. Z leti smo dodajali nove vsebine z drugačnimi pristopi. Pri našem delu se lahko ves čas učiš, če hočeš. Počasneje pa je šlo s posodabljanjem laboratorijev in opreme, ampak zadnjih 10 let sem delala v odličnih pogojih.

Vsaka generacija je imela nekaj »genijalcev«, nekaterim ni uspelo, večinoma so bili dobri dijaki, tako nekoč kot danes, no ja, morda so bili bolj samostojni in manj nadzorovani ...

Obe sta na naši šoli preživelici celotno delavno dobo. Ali obstaja kakšna anekdota, dogodek ali dijak, kar ne bosta nikoli pozabili?

Jerca: Zelo veliko spominov imam na šolo, lepih, smešnih, žalostnih. Večkrat pa se spomnim »cvetk« pri pouku zgodovine, ki se jim še danes nasmejim. Nek dijak je pri testu slabo poslušal soseda in je pri vprašanju o začetku francoske revolucije napisal »napadli so jih pastirji« (napad na Bastiljo). Pa še nekaj takih: avstralokopitkar, neanderstalc, rt Dobrega Neda, začetnik reformacije Martin Luter King ...

Vera: Kar nekaj jih je, a vedno mi prvi pride na misel dogodek, ki se je pripetil v učilnici za biologijo. Včasih smo imeli v biološki učilnici terarij, kjer so se našle različne živali: žabe, močeradi, tudi ena belouška, ki pa nam je enkrat ušla in prestrašila čistilko, ki je popoldan čistila učilnico. V istem obdobju je dobil dijak negativno oceno, ker ni pretekel Cooperjevega testa pri telesni vzgoji, kar je prišlo na ušesa nekemu novinarju lokalnega časopisa, ki je v črni kroniki zapisal, češ da dijaki morda res ne pretečejo Cooperja, uspe pa to čistilkam, saj se kače sprehajajo po šoli...

Prof. Kebetova, zgodovina, ki ste jo poučevali, je humanistični predmet, ki pri naših dijakih, ki so tehnično usmerjeni, ni ravno v ospredju. Kako vam jih je uspelo navdušiti za zgodovino, saj vemo, da so jo dijaki imeli radi?

Prof. Brezarjeva, kako pa je bilo pri laboratorijskih vajah? Kako ste uspeli vzpostaviti avtoriteto, saj vemo, da so bile vaje zadnje ure pouka, ko so dijaki že naveličani in utrujeni.

Jerca: Predvsem sem želela zgodovino narediti zanimivo. Dijaki so zelo radi prisluhnili kakšnim stvarjem, ki niso bile zapisane v učbeniku. Menim, da zgodovina ne sme mučiti živih (dijakov), ampak mora biti šola za življenje. Vedno sem poudarjala, da se moramo iz zgodovine naučiti, kako ne smemo, oziroma kako moramo ravnati. Pri urah smo večkrat »zabredli« v aktualno dogajanje, pri tem pa tudi izmenjavali mnenja in se učili drug od drugega. Tudi skregali smo se včasih.

Vera: Kakšna so pravila obnašanja pri laboratorijskem delu, dijaki izvejo prvo uro, ko vstopijo v laboratorij. Pomembna je njihova varnost, saj se vaje izvajajo z nevarnimi snovmi in seveda tudi z dragimi aparaturami. Mislim, da so dijaki to znali sprejeti. V vseh letih nismo imeli nobene nezgode, ki bi ogrozila dijake, morda se je kdaj kaj malega razbilo po nesreči ali manjši nespretnosti. Nekaj laboratorijskih vaj je res potekalo 8. in 9. uro, vsaj pri fiziki in biologiji, a dijaki so jih večinoma imeli radi, saj je bilo vzdušje bolj sproščeno, ustvarjalno.

Pa se vrnimo v vajino srednješolsko obdobje, ko sta se odločali za študij. Kaj je prevagalo, da se je ena odločila za študij naravoslovja, druga pa za humanistiko?

Jera: Že kot dijakinja me je zelo zanimala zgodovina. Veliko sem brala, tudi zgodovinske romane. Študij me je navdušil in nikoli mi ni bilo žal, da sem se po štirinajstih dnevih prepisala z ekonomije na filozofsko fakulteto. Še danes me zgodovina zelo zanima, zlasti srednjeveško obdobje.

Vera: Že od malih nog sem bila veliko zunaj, na travnikih, v gozdu za hišo, kjer so živeli stari starši. Tudi kasneje, ko sem že živela v mestu in odraščala, sem veliko časa preživela v naravi. V najstniških letih sem se ukvarjala s fotografijo in narava je bila neskončen vir motivov, čeprav tedaj še nisem točno vedela, kaj bi delala v odraslem življenju. Jasno mi je bilo samo, da nočem sedeti v neki pisarni, v zaprtem okolju. V šoli sem pristala nenačrtovano, začasno, pa me je naključje pripeljalo do redne zaposlitve in dejstva, da mi je bilo delo všeč. Tako zelo, da sem ostala 42 let, haha...

40 let je dolga doba. Kakšen se vama zdi odnos dijakov do šolskega dela nekoč in danes?

Jerca: Meni se zdi, da ni veliko razlik. Samo oblika pouka je malo drugačna. Zmeraj so bili pridni in manj pridni dijaki ..., pa saj nismo vsi enaki.

So se pa zelo spreminjali predpisi, ki so bili vezani na ocenjevanje dijakov in njihovo vlogo v izobraževanju.

Vera: Precejšen del življenja je 40 let, spreminjali smo se vsi; jaz, dijaki, način dela, odnosi. Vse spremembe so se dogajale postopoma, saj pravi, da je sprememba edina stalnica v našem življenju. Med dijaki sem se počutila dobro, dolgo tega je ena profesorica pri odhodu v pokoj dejala, da se z mladimi okrog sebe staraš počasneje, in res je tako. Tudi jaz sem se učila od njih kreativnosti, tako v znanju kot v raznih »potegavščinah.«

Poleg rednega šolskega dela sta opravljali tudi številne obšolske dejavnosti. Jerca Kebe, vi ste bili dolga leta urednica šolske kronike za Strokovno gimnazijo, Vera Brezar, vi pa ste bili dolga leta vodja fotokronike. Delo sta opravljali predano in natančno. Lahko kaj več povesta o tem?

Jerca: Pisanje šolske kronike je pomenilo spremljanje vseh dejavnosti vsak dan, skozi celo leto. Včasih, ko še ni bilo takega obveščanja in šolske spletne strani, se mi je zdelo, da sem nekakšen šolski vohun. Preko pisanja kronike sem bila zelo obveščena, kaj se v šoli dogaja. Sodelavec me je večkrat »hecal« in me spraševal o tem, kaj pravi »rumeni tisk«.

Vera: S fotografijo sem se srečala že v osnovni šoli pri pouku tehnike in kasneje, ko mi je ob zaključku gimnazije oče kupil prvi zrcalnorefleksni fotoaparater AsahiPentax, je fotografija postala moj resen hobi, ki me je navduševal tudi, ko sem se zaposlila na šoli. Ob 50-letnici naše šole me je bivši ravnatelj g. Franc Lebar prosil, če naredim nekaj posnetkov profesorjev in šolskih

Vera na drugi strani objektivna kot fotomodel.

prostorov za nastajajoči zbornik in tako se je začelo. Sčasoma sem postala »šolski fotograf«, fotografirala sem razne prireditve, tako na šoli kot izven nje, hodila na vse ekskurzije v okviru šole, (kar mi je bilo še posebej všeč) ter spremljala delo dijakov in profesorjev pri njihovem ustvarjalnem delu.

Skupaj s profesoricama umetnostne vzgoje Ireno Jerala in Polono Hafner Ferlan smo postavile kar nekaj samostojnih razstav fotografij nadarjenih dijakov. Pet let sva z prof. Ireno Jerala urejali tudi Knjigo maturantov, polno fotografij in raznih kreativnosti petih generacij maturantov.

Fotokroniko šole z vsemi spremembami sem ustvarjala skoraj 20 let. Ob odhodu v pokoj je ravnatelj STŠ, g. Aljaž Rogelj, v nagovoru presenetil s podatkom, da je v času mojega službovanja šolo obiskovalo 35 000 dijakov. Morda sem naredila tudi toliko fotografij, čeprav jih nisem štela.

Na koncu ostanejo spomini.

Hvala za pogovor in prijetno preživljanje časa v tretjem življenjskem obdobju.

Intervju z

Maja je naša nova
Strokovne gimnazije.
ustvarjalnosti in navdiha

Kako ste se odločili za študij in kakšna je bila vaša študijska pot?

Maja: Že od mladosti me je privlačila raziskava preteklosti, fascinirale so me zgodbe velikih dogodkov in ljudi, ki so oblikovali svet. Po končani osnovni šoli sem obiskovala gimnazijo Škofja Loka in se vpisala na dvosmerni študij zgodovine in sociologije kulture. Spomnim se, da sem pri vpisu na drugo mesto postavila študij defektologije, smer surdologija, kar je sicer čisto druga smer. Predstavljala sem si, da bi znalo biti tudi delo na tem področju zelo zanimivo. Kakorkoli, uresničila se mi je prvotna želja in vpisala sem se na Filozofsko fakulteto. Vedno sem imela rada več dinamike kot neke statičnosti in si sebe nisem nikoli predstavljala v kakšnem arhivu, zato je bila odločitev za pedagoško smer študija zgodovine nekako razumljiva. Fascinirala me je zgodovina iz časa starega veka, pa tudi zgodovina Slovencev, predvsem to, kaj vse se je moralo zgoditi, da smo danes v tej naši mali državi samostojni, s svojim jezikom, kulturo ... Že v času študija smo imeli obvezno pedagoško prakso, šlo je bolj za vpogled, kako dejansko izgleda poučevanje v šoli. Ta občutek predajanja znanja na mlajše generacije mi je bil od nekdaj zelo všeč. Za diplomsko nalogo sem primerjala učni načrt pri zgodovini v Waldorfski šoli in »navadni« osnovni šoli. Nekaj dni sem imela priložnost spremljati potek pouka v Waldorfski šoli in na podlagi te nepozabne izkušnje uspešno napisala tudi diplomu, v naslednjem letu pa sem zaključila še študij sociologije kulture.

Glede na to, da ste diplomirali v času, ko je bilo kadra s področja družboslovja v prosveti dovolj, nam predstavite, kako je potekala vaša karierna pot.

Maja: Navkljub temu da je bilo v času mojega študija lažje dobiti zaposlitev na področju šolstva kot danes, nisem začela v svojih vodah. Za poučevanje zgodovine ni bilo kar takoj prostega mesta.

Majo Žibert

Vlasta Jemec

profesorica v učiteljskem zboru
Želimo ji veliko potrpežljivosti,
pri njenem delu.

Po opravljenem pripravništvu in strokovnem izpitu sem se kot prodajalka zaposlila na bencinskem servisu. Ves čas sem spremljala razpise in ironično je, da skoraj vsi delodajalci želijo nekoga z večletnimi delovnimi izkušnjami, ki pa jih seveda nimaš, ker si ravno zaključil izobraževanje. Trajalo je dve leti in konec poletja sem bila vabljen v osnovno šolo na razgovor za poučevanje v podaljšanem bivanju. Štela sem si za velik uspeh, da je končno prišel moj čas karijerne poti. Že čez leto dni sem na isti šoli začela s poučevanjem zgodovine. Nato sem se preselila z matične šole na podružnico, kjer sem se dobro vpeljala v učiteljski poklic. Poučevala sem zgodovino, etiko, podaljšano bivanje, bila razredničarka, vodila šolsko skupnost. Z letošnjim septembrom sem tako zaradi veliko prevoženih kilometrov kot zaradi želje po nečem novem, drugačnem, dobila novo priložnost in prišla k vam v Šolski center Kranj na Strokovno gimnazijo. Z dijaki se družimo pri urah zgodovine in sociologije.

Kaj pa vaša prostočasna dejavnost? S čim se ukvarjate, ko ne pišete priprav in ne mislite na šolo?

Maja: Kot sem že omenila, mi zelo ustreza razgiban način preživljanja prostega časa. Raznovrstno ustvarjanje me navdihuje in polni z energijo. Zadnja leta se za sprostitev rada usedem za šivalni stroj in šivam. Lani decembra sem se s svojimi izdelki odpravila celo na stojnico in si tako pridobila nepozabno izkušnjo, občutek je bil fantastičen. Drugače uživam tudi v naravi, kje malo višje, kjer so prekrasni razgledi in čudovita narava. Rada tudi berem in prav v tem času so se pričeli predvajati božični filmi, ki so mi vseč predvsem zaradi pozitivne naravnosti zgodb.

Ste zadovoljni z novo službo? S čim so vas naši dijaki pozitivno, pa tudi negativno presenetili?

Maja: Teško ubesedim, kako vesela sem bila, ko sem izvedela, da je prosto delovno mesto profesorja zgodovine moje. Kot da so bile v trenutku vse afirmacije uslišane in mi je bila menjava službe namenjana tukaj in zdaj. Do tega trenutka mi je še vedno vse fascinantno. Dnevno prevozim veliko manj kilometrov, imam več časa zase, prijatelje in družino. V novem delovnem okolju se počutim prijetno in sprejeto, sodelavci so krasni. Z dijaki se še spoznavamo in navajamo drug na drugega, oni na moja pravila in standarde, jaz pa na predajanje znanja v tako številčnih razredih med skoraj samimi fanti.

Za zaključek tega intervjuja pa dajte našim dijakom še kakšen nasvet.

Maja: Zelo na mestu za dijake, ki se še vedno oblikujejo v osebnosti in se iščejo v tem svetu, se mi zdi citat iz knjige Česa šole ne povedo, avtorice Petre Škarja:

»Povejte mladim, da je svet lep. In da je vredno za sabo pustiti sled. Dobro, dostojanstveno sled.«

(Irena Vide)

V Šolski knjižnici med prebiranjem literature.

Najini vtisi o prehojeni srednješolski poti

Urban Klemenčič, Tjan Borovnica

Urban se je odločil za študij strojništva, Tjan pa je študent fakultete za pomorstvo in promet.

Tjan ob prejetju šolske nagrade.

Tjan: Na vsa štiri gimnazijska leta imam lepe spomine. Začelo so je, ko sem prvega septembra 2020 vstopil na avtobus proti Kranju. Na poti se mi je pridružil še Jan, s katerim sva bila sošolca že v osnovni šoli. Razen njega takrat nisem poznal še nikogar, ne sošolcev ne profesorjev. A kaj kmalu smo se že bolje spoznali. Prvi letnik je sicer zaznamovala epidemija korona virusa, po šolskih hodnikih smo se gibali le redko in v maskah. Kasneje pa smo le lahko začeli uživati v srednješolskih letih.

Zagotovo se bom strokovne gimnazije spominjal z veseljem in nostalgijo. Za razliko od večine, ki ji je najbolj dišala malica, sem sam najbolj užival pri urah športne vzgoje, kjer smo s sošolci sproščeno igrali odbojko. Od nekoliko resnejših predmetov sem imel najraje geografijo. Nikoli pa mi ni bilo težko priti tudi h kakšnemu drugemu predmetu, čeprav smo kakšno uro slovenščine ali računalništva pač prespali.

Magistrala je z razlogom paradni konj obveznih izbirnih vsebin. Pet dni, preživetih s sošolci v tujini, je bilo zagotovo nepozabnih. Izpostavil bi še športne dneve, na katerih ni bilo nikoli dolgčas. Resda smo v štirih letih imeli kar nekaj obveznosti in ocenjevanj, a z izjemo mature nikoli nisem bil pod prevelikim pritiskom.

Zdi se, da je preskok iz srednje šole na fakulteto večji kot tisti med osnovno in srednjo šolo. Glavni razlog za tako razmišljanje tiči v tem, da študiram v Portorožu, kjer sem od prijateljev in družine oddaljen štiri ure vožnje z avtobusom ali vlakom. Časa za druženje tako ni veliko. So pa tudi druge razlike – profesorji na fakulteti denimo snov podajajo veliko hitreje, kot je navada v srednji šoli, več je tudi samostojnega dela.

Na strokovno gimnazijo bi se danes verjetno vpisal še enkrat. Kljub temu da nisem vedno razmišljal tako, sem po štirih letih, preživetih na Zlatem polju, ugotovil, da sem imel med drugim veliko prostega časa – več kot na fakulteti. Odnos s profesorji je bil vedno pravi, s sošolci smo se dobro razumeli, spoznal pa sem tudi nekaj pravih prijateljev.

Urban: Srednješolska leta so bila zame, kot za mnoge, res lepa, ena boljših mojega življenja.

Poleg spoznavanja novih prijateljev, nabiranja novih izkušenj in lepih spominov ter odkrivanja samostojnosti in svobode je čas na strokovni gimnaziji minil predvsem ob sproščnem spoznavanju snovi, ustvarjanju v skupini Glave skupaj in sprostitvi ob odbojki.

Seveda so bili v štirih letih kakšni »težki« testi, ki se jih nismo prav nič veselili, za »češnjo« na vrhu torte pa je sledila še matura. Ampak - vse smo zmogli. Testi so bili konec koncev nujno preverjanje snovi, sama matura pa zame ni bila tako stresna, saj sem vedel, da bo vse šlo, tudi če jo naredim pod lastnimi pričakovanji. Na koncu se je vse lepo izteklo, malo tudi po zaslugi sreče ob izbiri maturitetnih listkov na ustnem delu maturre.

Fakulteta je vsaj na prvo žogo rahlo drugačna »zver«. Snov se jemlje bistveno hitreje kot kadarkoli prej, veliko več je samostojnega dela in res je treba skrbeti za sprotno delo. Če sledimo temu zelo splošnemu priporočilu, je uspeh menda zagotovljen - bomo videli.

Zdaj, ko je za mano tudi že prvi kolokvij, lahko na splošno potrdim, da naša tehniška gimnazija, vsaj za strojno fakulteto, da res dobro podlago. Seveda je vmes veliko novega, vendar smo večino snovi že vsaj slišali, če že ne dokaj podrobno obravnavali, vendar kot rečeno, smo šele na začetku. Vseeno velja omeniti, da je odlično znanje matematike res kar nujno, vsaj na univerzitetni smeri, saj nas je večina gimnazijcev. Dozdeva se mi, da nekako pričakujejo, da obvladamo gimnazijsko snov matematike in še malo za zraven, ker smo se vpisali na naravoslovni fakulteto, ali pa je tak samo moj prvi vtis.

Ne vem, ponovno me vprašajte čez leto dni.

Še zadnje priprave na predajo ključa.

Urban ob prejetju šolske nagrade.

PRIDI IN INOVIRAJ Z NAMI!

SODELUJ IN USTVARJAJ V NAŠEM MAKERSPACEU, SREDIŠČU, KJER IŠČEMO IN RAZVIJAMO INOVATIVNE REŠITVE ZA REALNE PRAKTIČNE IZZIVE. PRIDI IN POSTANI DEL AVANTURE, KJER IDEJE POSTANEJO RESNIČNOST!

MAKER SPACE

ODKRIJ

Začni svojo ustvarjalno pustolovščino z raziskovanjem neskončnih možnosti v našem Makerspaceu! Vstopi v svet različnih tehnologij in strokovnih področij – kam te bo popeljala tvoja radovednost? Pridi in odkrij!

ODLOČI SE

Si pripravljen/a na izziv? Super! Pridruži se ekipi motiviranih dijakov v našem Makerspaceu in se pripravi, da svoje nore ideje spremeniš v resničnost. Tukaj se zares pričena tvoja pot reševanja izzivov. Gremo!

ZAČNI NA ZAČETKU

Osvoi ključne spretnosti in znanja v svojem ritmu. Ne glede na to, ali se zanimaš za osnovne oblikovalskega razmišljanja, ustvarjanje in preverjanje idej ali predstavitvene veščine – imamo vsa orodja, ki jih potrebuješ, da začneš odločno in stilom. Pripravi se na uspeh!

PRAKTIČNI PROJEKTI IZ POSLOVNEGA SVETA

Preizkusi svoje spretnosti v praksi! Pridruži se super projektu, reši konkretne izzive za lokalno skupnost ali podjetje in skupaj s svojo ekipo ustvari pozitivno spremembo. Na tej poti te bodo podpirali učitelji in strokovnjaki iz podjetij. Pridruži se in pusti svoj pečat!

TVOJA INOVACIJA

Imaš inovativno idejo, ki jo želiš uresničiti? Zdaj imaš priložnost! Ostani v našem Makerspaceu, kjer ti bomo skupaj z našimi poslovnimi partnerji pomagali razviti projekt od ideje do prototipa. Čaka te nora izkušnja – polna iskanja novih rešitev, eksperimentiranja, napak in seveda uspehov! Pripravi se na izjemno ustvarjalno pustolovščino!

USPELO NAM JE!

ČESTITAJ SI ZA DOSEŽENO

Tvoja pot v Makerspaceu se bliža koncu. Prehodi/a si dolgo pot od prve ideje do realiziranega projekta. Z izkušnjami, ki si jih pridobil/a, boš zdaj še lažje začel/a nove projekte in navdušil/a svet. Gremo naprej, novim zmagam naproti!

PODJETNIŠKA POT

Se počutiš podjetno? Če imaš super idejo in pogum, da greš na podjetniško pot, smo tukaj, da ti pomagamo! Izkoristi naše znanje, opremo in široko mrežo mentorjev, ki ti bodo z veseljem pomagali. Pogumno naprej!

RAZMISLI

Vzemi si čas za razmislek o tvojem potovanju. Kaj si se naučil/a in kako ti je bil všeč naš Makerspace? Refleksija je ključna za razumevanje tvoje poti in za to, da bo Next Generation Makerspace še boljši za nove raziskovalce, ki bodo sledili tvojim stopinjam. Deli svoje izkušnje in pomagaj narediti ta prostor še boljši!

SREDNJA EKONOMSKA, STROKOVNA IN GRADBENA ŠOLA

ŠOLSKI CENTER KRANJ

Mednarodno frizersko tekmovanje v St. Pöltnu

Zmagovalna
poročna pričeska

Darja Kisovec Trček

Na mednarodnem frizerskem tekmovanju v Avstriji je dijakinja Hana Korošec osvojila prvo mesto, dijak Matic Bogataj pa drugo mesto.

Sodelovalo je pet držav v štirih disciplinah. Tekmovanje je bilo pravi izziv, saj se je bilo treba izkazati tako v tehnični dovršenosti kot v umetniški izvirnosti. Naša poročna pričeska je združevala eleganco, skladnost med celostno podobo in popolno tehnično izvedbo. Prvo mesto je dokaz, da se lahko s trdim delom, z ustvarjalnostjo in s predanostjo uveljavimo na najvišji ravni. Tekmovanje v St. Pöltnu je bilo zame in za dijakinjo neprecenljiva izkušnja. Na takšnih dogodkih se ne učimo le tehnik, temveč pridobimo tudi samozavest in širimo svoja obzorja. Hkrati pa je to priložnost za mreženje in spoznavanje novih lju-

di ter metod dela. Uspeh na tem mednarodnem tekmovanju je navdih in motivacija za prihodnje generacije mladih frizerjev, da sledijo svojim sanjam in izkoristijo vse možnosti za razvoj svojega talenta.

Hani se zahvaljujem za trdo delo, poslušnost, ustvarjalnost ter željo po novem znanju. Zahvaljujem pa se tudi modelu Steli Peterka ter dijakinji Ajli Beganović za pomoč pri stilskem izgledu modela in za izvedbo ličenja.

V disciplini moško striženje je Matic Bogataj, prejel odlično 2. mesto pod mentorstvom Blaža Vodopivca.

Intervju z Blažem Vodopivcem

Veronika (1. FB) ter Lana B. in Melani (1. A.)

Brivstvo je poklic, ki združuje tradicijo, umetnost in sodobne trende. V današnjem času ne gre le za striženje in urejanje brade, temveč za celosten videz stranke.

Blaž Vodopivec,
mentor modula
brivstvo

V našem programu smo izjemno ponosni, da lahko v sodelovanje vključujemo strokovnjake, ki ne le uspešno vodijo svoje salone, ampak tudi nesebično prenašajo svoje znanje na mlajše generacije. Eden izmed njih je naš sogovornik, izkušen brivec, ki z veliko vnemo sodeluje z dijaki v programu PTI pri modulu brivstvo.

Z dolgoletnimi izkušnjami v praksi je navdih dijakom, saj jim odpira pogled v svet sodobnega brivstva. Obenem svojim zaposlenim nudi varno in ustvarjalno okolje, kjer se razvijajo kot profesionalci. V tem intervjuju bomo spoznali njegovo pot, strast do brivstva in vizijo prihodnosti tega poklica.

Kaj vas je navdihnilo, da ste postali brivec?

Blaž: To je kar zanimivo vprašanje. Pravzaprav celoten proces skozi katerega sem šel. Ko sem se vpisal v frizerski program, nisem bil takoj prepričan, če me to res zanima. Potem ko sem začel s striženjem, mi je šlo vedno boljše. Od vseh modelov, ki sem jih strigel, sem prejemal dobre komentarje in to me je navdihnilo.

Kje in kako ste pridobili svoje znanje o brivstvu?

Blaž: Ko sem začel s striženjem, še ni bilo teh socialnih omrežij, kot so TikTok, Instagram itd. Zdi se mi, da se danes prek tega veliko naučimo. Drugače pa sem gledal videoposnetke na Youtubeu in potem vse preizkusil v salonu. Na praktičnem usposabljanju sem imel tudi zelo dobro mentorico, ki me je veliko naučila, kasneje pa sem se udeleževal seminarjev v tujini.

Ali se še vedno dodatno izobražujete?

Blaž: Da, seveda, še vedno.

Kako bi opisali vaš slog dela in kaj vas ločuje od drugih brivcev?

Blaž: Ne bom ravno rekel, da nas to ločuje od drugih brivcev, ampak vedno želim poudarjati, da brivstvo ni samo striženje, ampak je lahko tudi več. Pravim, da smo mi sami ogledalo družbe. Poslušamo svoje stranke in jim poskušamo čim bolj ugoditi. Imamo eno zgodbo in vizijo, včasih pa strižemo tudi dobrodelno.

Katere storitve so danes najbolj iskane pri moških strankah?

Blaž: Vsekakor »fade« in urejanje brade, tega je zadnje čase zelo veliko. Zdi se mi, da si tudi mladi želijo puščati brado. Pri moških pa so najbolj pogoste srednje dolge frizure.

Kakšne izzive prinaša delo z različnimi tipi las in s pričeskami?

Blaž: Najprej potrebuješ osnovno znanje. Menim pa, da moraš biti tudi precej razgledan glede tipov las, ampak to seveda pridobiš z izkušnjami.

Kateri trendi v brivstvu so trenutno najbolj priljubljeni?

Blaž: »Mullet« frizure, »burst fade« in »taper fade«.

Kako vplivate na osebni slog svojih strank – svetujete pri izbiri frizure ali brade?

Blaž: Da je svetovanje pomembno, skušam tudi svoj kolektiv čim bolj naučiti. Če neka stranka

vedno hodi k tebi na striženje in ima vedno enako frizuro, mu priporočaš nekaj novega. Ni namen, da ga prisiliš v to, ampak mu pokažeš sliko in svetuješ, naj poskusi s tako frizuro.

Kaj je pri vašem delu najbolj zahtevno in kaj vam prinaša največje zadovoljstvo?

Blaž: Najbolj zahtevno, mi je nekako delati z ljudmi, ampak ti tudi to na koncu prinese največje zadovoljstvo. Imamo stranke, ki prihajajo na striženje, s katerimi se tudi spoprijateljiš, imamo pa tudi stranke, ki pridejo in ti želijo namerno povzročati neprijetnosti.

Kaj vam ta poklic pomeni na osebni ravni?

Blaž: Veliko stvari, ki jih delam, povezujem s tem poklicem. Tako kot sem prej rekel, veliko prijateljev sem spoznal preko tega poklica. Tudi s sodelavci smo zelo dobri prijatelji, tako da moram povedati, da mi ta poklic ogromno pomeni.

Kako vidite prihodnost brivstva?

Blaž: Zaenkrat se je brivstvo zelo razvilo. Prvo brivnico smo imeli leta 2018, kar je malo pozno, a se je od takrat ta dejavnost zelo razvila – od cen do nivoja striženja. Posledično je prihodnost tudi v zaslužku, a težko rečem, če bo šlo to tako naprej.

Kaj bi svetovali mladim, ki se želijo podati v ta poklic?

Blaž: Če gledam na nivoju dijakov, bi svetoval, da se poklicu najprej prepustijo, da vidijo, če jih to sploh veseli. To pomeni, da ne obupa, če mu enkrat ne gre, saj to ne pomeni, da ne striže dobro. Naj pusti času čas in potem vidi, če ga to res zanima. Tistim, ki pa strižejo doma, saj je v našem poklicu tudi tega veliko, bi pa svetoval, naj ne preHITEVajo. Se pravi, tudi ko doma strižejo, se učijo. In tudi, ko bodo prišli delat v brivnico, naj ne pričakujejo takoj visoke plače. Pomembno je, da se zavedajo, da so šele na začetku svoje zgodbe.

Kako doživljate dinamiko med tradicijo in modernimi pristopi v brivstvu?

Blaž: Menim, da se tradicionalno brivstvo povezuje z modernim. Zdi se mi, da sta tako moderni kot tradicionalni pristop pomembna.

Kako pomembno je povezovanje z lokalno skupnostjo v vašem poklicu?

Blaž: Zelo pomembno. Denimo, neka stranka reče, da se v Kranju nič ne dogaja. Na to lahko pozabimo ali pa kaj za to storimo, npr. nekaj organiziramo. Tako imamo veliko ljudi, ki nam dajejo neke informacije in ti lahko z njimi razviješ ogromno ali pa nič.

Obisk iz Nemčije

Lidija Hren

SESGŠ že vrsto let sodeluje s šolo Lippe-Berufskolleg Lippstadt iz Nemčije.

Po petih letih, ko smo nazadnje skupaj sodelovali v projektu Erasmus+ KA2, so se v aprilu 2024 odločili, da nas zopet obiščejo. Z našimi dijaki so skupaj preživeli dva dopoldneva in intenzivno skupaj sodelovali s poudarkom na uporabi angleškega jezika. Njihov fokus je bil tokrat usmerjen v iskanje podobnosti in razlik med državama v hrani, prostočasnih dejavnostih in športu, počitnicah in praznikih, šolskem sistemu in šolskih pravilih ter najljubših aktivnostih današnje mladine. Njihovi izsledki in predstavitve ob koncu srečanja so bili nadvse zanimivi.

Inovacije, natečajji in tekmovanja

Miha Povšič, Ana Orešnik, Janez Černilec

MLADI INOVATORJI

Paula G. in Tjaša P.
z mentorjem Miho
Povšičem

Dijaki so predstavili tri odlične projekte: vzgoja rastlin z ultraponiko, digitalni razred s pomočjo umetne inteligence in polnjenje mobilnih naprav z recikliranimi e-kolesi.

Po mnenju strokovne komisije je najbolj izstopala ideja o polnjenju mobilnih naprav, ki sta jo predstavili dijakinji Paula Globočnik in Tjaša Podgoršek. Zmagovalni projekt je 3. decembra uspešno zastopal naš šolski center na mednarodnem tekmovanju.

Dogodek je bil poln ustvarjalne energije in dokaz, da lahko s sodelovanjem dosežemo veliko.

POSLOVNA IDEJA

Dijaki 3. letnika ekonomskega programa so pod mentorstvom

Jane Jemec osvojili 1. mesto na 7. podjetniškem natečaju Univerze v Novem mestu, kjer so predstavili svojo poslovno idejo, kako s kolesarjenjem napolniti mobilni telefon. Na ta način so trajnostno in zeleno naravnani, istočasno pa z aktivnostjo poskrbijo tudi za svoje zdravje.

TEKMOVANJA GRADBENIKOV

Dijaki 3. letnika programa gradbeni tehnik so na državnem tekmovanju gradbenih šol z izdelavo 3D-makete osvojili 2. mesto, prav tako so se izkazali dijaki programa pečar-pola-galec keramičnih oblog, saj so zadano nalogo vrhunsko opravili in osvojili 1. mesto na državnem tekmovanju gradbenih šol.

OKUSI ISKRIVE PEŠPOTI

V četrtek, 28. marca 2024, je bilo v Biotehniškem centru Naklo 33. regijsko srečanje mladih raziskovalcev Gorenjske v okviru projekta Gibanje znanost mladini.

Dijakinji Nala Teršek in Polona Cankar iz 4. B sta pod mentorstvom profesorja Janeza Černilca na področju ekonomije in turizma z raziskovalno nalogo Sadje in med: Okusi iskrive pešpoti Brnik-Mojstrana dosegli 2. mesto.

Dijakinje so s svojo energijo, komunikacijsko spretnostjo in simpatičnostjo omogočile, da je naš animacijski program na stojnici zaživel v vsej svoji veličini. Obiskovalcem so približale ponudnike sadja in medu na Iskrivi pešpoti: Brnik-Mojstrana. Postali so potencialni kupci predstavljenih izdelkov. Morda pa se kdaj v bodočnosti tudi odpravijo po Iskrivi pešpoti, takrat pa bodo imeli priložnost, da obišejo te odlične ponudnike sadja in medu.

Urejamo šolsko okolico

Tatjana Zorman, Irena Lončar

ZELENA ZASTAVA

vedli pouk na prostem ter snov usvajali kar na šolskih klopcah.

Dijaki so raziskovali biodiverzitetu v okolici svojih domov in šole ter preučevali energetske učinkovite načine delovanja. Ukvarjali so se z zmanjševanjem svojega ogljičnega odtisa ter iskali načine, kako se aktivno vključiti v varstvo okolja. Posvetili so se globalnim ciljem trajnostnega razvoja, jih spoznali in premislili o lastni vlogi v njihovem izpolnjevanju. S spoznavanjem različnih ekosistemov smo vsi pridobili dragoceno znanje o svetu, ki nas obkroža, ter s tem okrepili svojo odgovornost do narave in njenega ohranjanja.

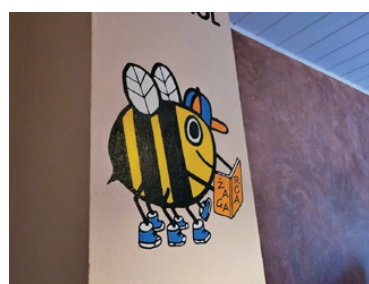

SLIKOPLESKARJI NA DELU

V veliko veselje nam je, da smo v tem tednu uspešno zaključili projekt, v katerem so poleg dijakov slikopleskarjev sodelovali tudi učenci OŠ Staneta Žagarja in podjetje Caparol. Bodoči slikopleskarji so se seznanili z novimi dekorativnimi tehnikami barvanja, dijaki SESGŠ Kranj pa so obnovili kabinet 12.

Obnavljanje
kabineta 12

Tudi letos smo z veseljem sodelovali v projektu Ekošola ter s ponosom ohranili zeleno zastavo.

V sklopu projekta smo uredili šolski vrtiček, stare table z imeni zelišč pa zamenjali z unikatno popisanimi kamni. Zasadili smo vrtnice in s tem pridobili dodatne sedalne površine, ki so nam omogočile, da smo z dijaki nekajkrat iz-

Pevski zbor profesorjev SESGŠ

Darja Kisovec Trček

Ko so me sodelavci presenetili s pobudo, naj prevzamem vodenje pevskega zbora, sem bila hkrati počaščena in nekoliko negotova. Pesem je bila vedno pomemben del mojega življenja, a vodenje zbora je povsem druga zgodba. Kljub temu sem sprejela izziv, saj verjamem, da glasba povezuje ljudi in ustvarja neprecenljive trenutke.

Pevski zbor
SESGŠ

Tako je nastal manjši zbor desetih sodelavcev, ki se želi izraziti skozi pesem. Vaje so potekale v sproščenem vzdušju, običajno ob daljšem odmoru. Pesmi smo izbirali premišljeno, da bi zajeli praznični duh decembra in pozneje tudi slavnostno noto dneva samostojnosti in enotnosti. Posebno pozornost smo posvetili ujemanju glasov in ustvarjanju harmoničnega zvoka. Čeprav smo bili zbor različnih izkušenj, nas je povezovala ljubezen do petja in želja po nečem lepem.

Naša prva preizkušnja je bil nastop na šolski prireditvi 24. decembra 2023. Zapeli smo slovensko pesem *Za Slovenijo živim* ter božično pesem *Gremo na lučke*, ki je pričarala toplino in praznično vzdušje. Prvi odziv dijakov in ostalih profesorjev je bil pozitiven in nam je dal zagon za prihodnje izzive.

Drugi nastop je bil junija ob zaključku šolskega leta na dan državnosti. Takrat smo zapeli sloven-

ske pesem *Ta zelena dežela*, ki je v vseh prebudila ponos in povezanost z našimi koreninami. Ta nastop je bil poseben tudi zaradi simbolike dneva, ki smo ga s pesmijo počastili.

Vodenje zbora mi je prineslo neprecenljive izkušnje. Videti, kako glasba prebuja čustva in gradi vezi med ljudmi, je bilo zame neprecenljivo darilo. Čeprav smo začeli kot manjša skupina, smo dokazali, da je z voljo, s predanostjo in sodelovanjem mogoče ustvariti nekaj izjemnega. Naše zgodbe še ni konec – zbor bo nadaljeval svojo pot, zato vabim vse, ki v sebi čutite strast do petja, da se nam pridružite. Skupaj bomo pisali nove note in ustvarjali nepozabne trenutke.

Kako nastane moja poezija, ki ji pravim »fonetični healing«

Lidija Pirc

Ko se usedem za mizo, si izpraznim misli. Računalnik mi predvaja ustrezno glasbo, na notranjo stran zapestja si vtrem izbrano eterično olje, prepustim se toku, vzamem risalni list in pričenem risati.

Najprej rišem s svinčnikom z zaprtimi očmi in to precej hitro, nikoli ne kontroliram, kaj bo nastalo. Nato vzamem tempera barvice in vsako enoto slike naključno pobarvam z določeno barvo, ki je prav tako izbrana po trenutnem nagibu. Ko se slika posuši, jo gledam, opazujem jo z več zornih kotov in poskušam ugotoviti, kaj mi sporoča. Obračam jo na vse možne strani in naenkrat se zgodi preboj – to je to. Vzamem pisalo in po navadi pozno zvečer ali zgodaj zjutraj, ko se vse umiri in lahko prisluhnem sama sebi, začnem pisati o tematiki, ki mi jo slika sporoča. Dostikrat je to osebna zgodba, ki se mi trenutno dogaja ali o kakem dogodku, ki me okupira. Največkrat zapis nastane s pomočjo kanaliziranja mojih duhovnih vodnikov takoj, včasih pa traja več zaporednih dni, da se besedilo poveže in sestavi. Najprej pesem in sliko dobi moja prijateljica slavistka, ki tudi piše pesmi, in na ta način ohranja pesni-

ško kondicijo ter druga drugi komentirava pesmi ter občutja. Tako na šaljiv in pronicljiv način nastane pristna komunikacija med mojim notranjim svetom in svetom, ki prihaja iz podzavesti ali onostranstva. Ker slike in pesmi nastajajo s prevajanjem sugestij iz duhovnega sveta in so naravnane na posebno zdravilno frekvenco, se človeka dotaknejo na tak način, da v njem sprožijo efekt zdravljenja notranjega jaza, tako da ga nastavijo na višjo frekvenco. Ko jo prebereš, se nekaj v tebi spremeni in nikoli nisi več isti, kot si bil prej. Ta proces sem poimenovala »fonetični healing«, slika pa spominja na fraktalno risbo.

Fraktalna risba
Izplesani čevlji

Izplesani čevlji

*Bil si veter, ki obljublja potovanja
na nemirnih karavanskih poteh,
bil si topel neustrašni val,
ki se razliva po bujnih laseh,
bil si božajoča melodija pesmi, ki prepeva
glasno čez dan in tiho skozi noč,
bil si utrip prekrasnega metulja,
ki v barvah sanja in se z njimi hrani,
bil si poletela iskrica iz junijskega kresa,
ki gori še pozno v november,
bil si polzeča kaplja na robu hladnega
vodnjaka, ki napaja travne bilke
od trepetajočih listov vse do nečakanih cvetov,
bil si svetlikajoča zora, ki vstane iz grudic
preorane zemlje, bil si jezdec na razbrzdanem konju,
ki opoldne v senci uživa pri kosilu,
bil si nočni komet, iščoč svoj rep pri glavi,
ki se razlije v tisoč drobnih ognjemetov,
skrita izza gozdnih dreves planem
poletju v ljubeč objem, kako se sliši vrisk
in glas veselega šepeta, vrtiva se, zapleševa
po žitnih poljih, posejanih z živo rdečim makom,
bil si veter, jaz z vetrom sem plesala,
sama bila sem v vrtincu in bila sva to poletje
nerazdružljivi plesni par.*

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

ŠOLSKI CENTER KRANJ

Badminton kot izbira in življenjski slog

Lidija Grmek Zupanc

Intervju – Kevin Lin Lenarčič, študent 1. letnika programa Ekonomist

Od kdaj vas zanima šport? Zakaj ste izbrali ravnobadminton?

Kevin: Šport me je začel zanimati že v vrtcu. Badminton se mi zdi zanimiv, ker je to individualni šport. Če izgubiš, za to ne moreš kriviti nobenega drugega kot sebe. Od soigralca si odvisen le v igri dvojic.

Kako ste že v srednji šoli usklajevali šolske obveznosti in športno kariero?

Kevin: Bilo je potrebno veliko odrekanja, dostikrat tudi učenje pozno v noč.

Kako poteka vaš običajen dan?

Kevin: Vstanem ob 6.30, zajtrkujem, nato se odpravim na predavanja. Po zaključenih predavanjih grem domov, pojem kosilo in se odpravim na trening. Po njem me čakajo moje študijske obveznosti. Če zjutraj nimam predavanj, grem na trening tudi zjutraj.

Kje trenirate, kam hodite na priprave?

Kevin: Večino treningov je reprezentančnih. Reprezentančni treningi potekajo dvakrat na dan, zjutraj in popoldne na Dolgem mostu v Ljubljani. Udeležujem se popoldanskih treningov, jutranjih pa bolj redko. Enkrat na teden treniram tudi v svojem klubu v Medvodah. Član BK

V elementu

Medvode sem že od 1. razreda osnovne šole. Reprezentančne priprave imamo dvakrat letno. Lokacije priprav so različne: Terme Lendava, Olimje, Slovenj Gradec, Laško.

Za katero ekipo tekmujete?

Kevin: Kadar imamo ekipna tekmovanja v Slovenji, tekmujem za ekipo BK Medvode. Na evropskem oz. svetovnem prvenstvu pa zastopam barve Slovenije.

Ali imate kakšno posebno prehrano?

Kevin:

Jem raznovrstno hrano, seveda pa moram pred napornejšimi treningi in tekmovanji povečati tako vnos ogljikovih hidratov kot tudi beljakovin in maščob. Pri tem pa je zelo pomembna tudi hidracija, se pravi, da moram zaužiti dovolj tekočine. Badminton je šport, ki zahteva veliko vzdržljivosti, hitrost, eksplozivnost in koncentracijo. Prehrana je ključnega pomena za doseganje dobrih rezultatov. Pravilna prehrana mi pomaga ohraniti energijo, izboljšati zmogljivost in zmanjša tveganje za poškodbe.

Ko nimam tekmovanj, se včasih seveda tudi pregrešim in zavijem na kakšno dobro pico, pa tudi McDonald's ne izostane.

Ali ste se preizkušali tudi v kakšnem drugem športu?

Kevin: Preizkušal sem se tudi v drugi športih, kot sta nogomet in košarka. Košarko sem nekaj

časa tudi treniral, vendar sem moral zaradi pomanjkanja časa prenehati trenirati.

Kako poteka priprava na tekmo?

Kevin: Dan pred tekmo preučim nasprotnika, tako da si na You Tube ogledam nasprotnikove tekme in ugotovim, kje so njegove šibke točke. Na dan, ko poteka tekmovanje, pridem vsaj uro prej v dvorano, nato se grem ogreval. Ogrevanje na začetku poteka brez loparja, kasneje pa še z loparjem.

Kakšen je vaš največji uspeh do sedaj in kakšen je vaš največji uspeh v letu 2024?

Kevin: Moj največji uspeh je uvrstitev na evropsko in svetovno prvenstvo do 19 let.

V letu 2024 sem osvojil 1. mesto na 3. AB turnirju v moških dvojicah v Brežicah in 3. mesto v moških dvojicah na 4. AB turnirju na Dolgem mostu v Ljubljani.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Kevin: Čim večji uspehi tako na slovenskih kot tudi na mednarodnih turnirjih.

Plesalec, ki bo postal inženir mehatronike

Lidija Grmek Zupanc

Intervju – Tadej Rus, študent 2. letnika programa Mehatronika

Od kdaj vas zanima šport, s katero plesno disciplino se ukvarjate? Nam lahko pojasnite kaj več o tem?

Tadej: Že v nižjih razredih osnovne šole sem obiskoval različne športne krožke. Pri desetih letih sem treniral hip hop in pri štirinajstih letih plezanje. Z njim sem pridobil veliko moči. Od sedemnajstega leta dalje pa treniram breaking.

Kako ste že v srednji šoli usklajevali šolske obveznosti in športno kariero?

Tadej: Sprva je bilo lažje, saj prvo leto še nisem tekmoval, snov 2. letnika pa še ni bila tako težka. Problemi so se pojavili šele v višjih letnikih, ko so ocene postale pomembne, saj sem hotel zbrati čim višje povprečje za vpis na fakulteto. Takrat sem velikokrat en dan pred izpitom izpustil trening.

Kako poteka vaš običajen dan?

Tadej: Moj plesni dan se v Kranju začne s hitrim zajtrkom, nato pa že hitim na predavanja. Kadar nimam časa, je to proteinski napitek. Med odmorom pojem, kar sem si pripravil prejšnji dan, tako da ne jem manj kot uro pred treningom. Nato sledim predavanjem, dokler lahko, nato odidem na trening. Ponavadi grem z avtobusom. To se rado zavleče, zato moram iti s predavanja kakšno uro prej, to pa sam nadoknadim na poti do Ljubljane. Z glavne postaje v Ljubljani grem do plesnega društva kar z bicikljem, da se izognem gneči. Pred skupinskim treningom naredim še dodatne vaje, da se izognem poškodbam. Trening traja 2 do 3 ure, sledijo raztezanja, nato skočim pod tuš in se odpravim nazaj v študentski dom v Kranju, kjer pred spanjem pojem večerjo.

Kje trenirate, za katero ekipo tekmuje?

Tadej: Treniram v plesnem društvu Bastarts oz. Bastarts Academy. Tekmujem za člansko skupino Bastarts.

Ali imate kakšno posebno prehrano?

Tadej: Pri prehrani sem pozoren na to, da ima malica pred treningom veliko energije z dodatkom zelenjave ali sadja, po treningu pa imam ob-

rok poln beljakovin, kar mi poleg jutranjih suplementov pomaga pri regeneraciji mišic. Drugače pa običajno po 8. uri ne jem. To mi pomaga ohraniti vitkejšo postavo za lažje izvajanje številnih zahtevnejših elementov.

*Izvajanje
breakdance figure*

Kako izgleda priprava na tekmo?

Tadej: Pred tekmo si pripravim nekaj kratkih izhodov oz. koreografij, sicer pa pazim, da sem fizično dobro pripravljen in naspan.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Tadej: V prihodnosti sem vidim kot inženirja mehatronike, ki bo ob redni službi učil otroke, kako plesati breaking. Rad imam svojo stroko, torej področje mehatronike, vendar želim ohraniti hip hop kulturo in jo širiti na nove generacije. S tem jih lahko navdušim za to vrsto plesa, prav tako kot je mene bratranec, ko sem ga v mladih letih videl vrteti se po glavi. Rad delam z otroki, saj v njih vidim otroka v sebi.

Intervju – Leonid Pashin

Lidija Grmek Zupanc

Predstavitev Leonida, ki prihaja iz tujine in pri nas obiskuje 1. cikel programa Organizator socialne mreže

Leonid Pashin

Kje ste bili rojeni, kakšne spomine imate na otroštvo? Kaj vas je takrat zanimalo?

Leonid: Rodil sem se v Moskvi v Rusiji in tam živel skoraj vse življenje. Kot otrok sem poletja pogosto preživel na vasi pri babici, kjer je bilo malo vrstnikov. Ko pa sem se vrnil v mesto, sem se srečal s svojimi sošolci in prijatelji, ki sem jih imel veliko, saj sem se šolal na treh različnih šolah. Sprva sem obiskoval običajno rusko srednjo šolo. Potem se je moja družina preselila v drug kraj in obiskoval sem šolo s poglobljenim učenjem tujih jezikov. Imel sem srečo in začel sem resno študirati angleščino in nemščino in zdaj znam govoriti v obeh jezikih. Moja srednješolska leta so se zaključila na tretji šoli, kjer je bilo več poudarka na zgodovini in drugih družboslovnih predmetih.

Skratka, moje otroštvo je bilo dokaj tipično za mojo generacijo. Z vrstniki smo veliko hodili po dvorišču, veliko tekli, si izmišljali igrice, kolesarili, se kotalkali ali igrali nogomet na igrišču ob šoli. Ob koncih tedna smo s starši in mlajšo sestro običajno odšli na podeželje. V Rusiji se imenuje »dacha«. Moja družina je cenila ekološke pridelke, zato sta starša celo poletje gradila hišo ali kakšen prizidek, med odmori pa sta opravljala različna dela na vrtu. Pri tem sem jima z veseljem pomagal. Za spremembo smo šli včasih v gozd nabirat gobe ali jagode.

Kaj vse še počnete poleg študija na naši Višji strokovni šoli ŠC Kranj?

Leonid: Študiram psihologijo s predavanji v ruščini, poleg tega pa se udeležujem dolgotrajnega spletnega programa usposabljanja za psihoterapijo po psihodramski metodi. Za obvladovanje zelenega poklica pa moram vsekakor pridobiti popolno izobrazbo. To področje me zelo zanima in vesel sem, da si končno lahko privoščim študij psihologije in študij s socialnega področja. Posebej pa me zelo navdihuje delo s skupinami, vpliv skupinskih procesov na družbo ter uporaba psiholoških znanj in veščin v praksi. V času študija pričakujem, da bom že pridobljeno znanje poglobil ter seveda pridobil nove kompetence, ki mi jih sedaj primanjkuje, da bi lahko delal in pomagal ljudem. Pri smeri Organizator socialne mreže me še posebej navdušujejo predmeti, povezani s psihologijo, delo z družinami in mladimi ter organiziranje prostovoljskih dejavnosti.

Dolga leta sem čutil, da med delom v pisarni moja potreba po pomoči ljudem ni bila izpolnjena. V Moskvi sem svoje delo poskušal dopolniti s sodelovanjem v prostovoljskih projektih za pomoč in posvojitev domačih živali ter organizacijah za zbiranje in sortiranje reciklažnih materialov. A to se mi je zdelo premalo. Prepričan sem, da pomoč ljudem ni le eden najbolj iskanih poklicev v našem hitro spreminjajočem se svetu, ampak tudi področje, ki najbolj osmišlja moje življenje.

Zakaj ste se odločili za študij v Sloveniji?

Leonid: Na tem mestu bi bilo primerno odgovoriti na vprašanje, zakaj smo se družinsko odločili za študij v Sloveniji in mislim, da ne bo težko odgovoriti: oba z ženo sva že dlje časa iskala priložnost, da bi diplomirala na tuji fakulteti, študij v Sloveniji pa se nama je med tistimi študiji, ki so nama bili na voljo, zdel dobra ideja. Eden od pomembnih razlogov za najino odločitev je, da je slovenski jezik po strukturi zelo blizu ruščini. Slovenščino se učiva približno šest mesecev na individualnih spletnih urah. Zahvaljujoč temu sva imela priložnost razumeti glavne poudarke predavanj in na kratko odgovoriti na vprašanja

predavatelj. Zelo rad bi bolje govoril slovensko, da me jezikovna bariera ne bi ločila od sošolcev in predavatelj, zato ne nameravam nehati študirati in bom s predavanji zagotovo nadaljeval tudi po preselitvi v Slovenijo. Učenje slovenščine se mi zdi zelo zanimivo, saj lahko opazite vzporednice s starim ruskim jezikom. Poleg tega se mi zdita tradicija in način življenja Slovencev zelo blizu ruskemu.

Kje trenutno živite?

Leonid: Že nekaj let z družino živimo v Turčiji v mestu Istanbul. Vse moje usposabljanje zaenkrat poteka po spletu. Od študija psihologije in slovenščine, od začetka študijskega leta pa tudi usposa-

bljanje na Višji strokovni šoli ŠC Kranj. Za to priložnost, da ne bi zamudil študija med čakanjem na dokumente, sem zelo hvaležen vodstvu in predavateljem te šole.

Na Višji strokovni šoli ŠC Kranj študirata skupaj z ženo Anastasio. Ali si lahko pomagata?

Leonid: Rad bi dodal, da je zelo zanimivo študirati v istem programu z ženo. Pozna se že dolgo z različnih plati in vlog, zdaj pa se preizkuša tudi v vlogi sošolcev. Prepričan sem, da bova skupaj premagala vse težave kot doslej.

Intervju – Anastasia Pashina

Lidija Grmek Zupanc

Anastasia je Leonidova soproga in skupaj z njim obiskuje 1. cikel programa Organizator socialne mreže

Kakšne spomine imate na otroštvo? Ali ste takrat že vedeli, kaj vas zanima?

Anastasia: Rodila sem se in odraščala v Rusiji, v Moskvi. Od februarja 2022 moj mož, sin in jaz živimo v Turčiji, v Istanbulu. Urejamo si dokumente, ker se želimo preseliti v Slovenijo.

Kot otrok sem najraje gledala živali. Lahko bi ure in ure brala enciklopedije, še posebej o psih. In ko sem bila stara 4 leta, je oče domov pripeljal kužka, pravega psa! Psička z imenom Manjka mi je dala 13 čudovitih let prijateljstva in me veliko naučila.

Prav tako sem zelo uživala v pogovorih z odraslimi o njihovem življenju. Z otroki je bilo včasih težko, z odraslimi pa se nisem mogla bati nenadnih reakcij in sem se mirno pogovarjala o čem zanimivem. Spomnim se, kako se je mama smejala, ko so me na klopci pred hišo pričakali moji 6-letni prijateljci in babičine sosede.

Moja mama je bila Rusinja, oče pa Ukrajinec. Imela sem veliko sorodnikov na obeh straneh. Vsako poletje sem na primer preživela pri babici na vasi pri bratrancih in sestričnah. Ko sem bila stara 6 let, sem vso zimo in pomlad preživela v Ukrajini z drugo babico, očetovo mamo, pa tudi s teto in stricem. Skupaj smo praznovali praznike, moja babica je pogosto pekla njeno značilno

Anastasia Pashina z možem trenutno živi v Istanbulu.

napoleonsko torto, ker sem jo imela zelo rada, spomladi pa smo šli na potovanje, kjer sem prvič videla morje.

Imam starejšo sestro, ki je 16 let starejša od mene, v nekem obdobju sem imela nečaka dvojčka. Tako raznoliko okolje je naredilo moje otroštvo zelo svetlo in razgibano, čeprav me je razlikovalo od mojih vrstnikov: takšno vzdrževanje družinskih vezi ni bilo zelo značilno za prebivalce Moskve. Sedaj pa čutim, da imam veliko ljudi, ki so mi pri srcu, in to se mi zdi velika podpora, ki se izkaže za najmočnejšo tudi ob najhujših preizkušnjah.

Katere šole ste obiskovali do sedaj?

Anastasia: Otroštvo sem preživela v dveh različnih okrožjih Moskve. Ko sem bila stara 11 let, sem zaradi selitve zamenjala šolo. Obe šoli sta bili povsem običajni, na obe imam lepe spomine. V drugi šoli sem se učila v razredu družboslovno-ekonomske usmeritve, zanimale so me zgodovina, književnost in jeziki. Tam sem začela utrjevati idejo, da me zanimajo ljudje, njihove življenjske poti, medsebojni odnosi pa tudi globalni družbeni procesi in da bi rada o tem izvedela več in morda svoje življenje povezala s tem, da jim pomagam.

To me je na neki točki pripeljalo do psihološkega svetovanja in psihodramskega usposabljanja. Ta pristop sem več let študirala na Modern Psychodrama Workshop v Moskvi, predvsem obvladovala individualno in skupinsko delo z odraslimi, opravila pa sem tudi več izobraževanj o psihodramskem delu z otroki.

Kje ste izvedeli za program Organizator socialne mreže in kakšna znanja pričakujete?

Anastasia: Že dolgo časa me zanimajo različni izobraževalni programi, ki bi ustrezali mojim poklicnim interesom, hkrati pa bi jih vzpostavljale akreditirane izobraževalne ustanove z uveljavljenimi standardi in kompetencami. Želim si, da se moja že pridobljena znanja še poglobijo in razširijo. Rada bi pridobila znanje o delu z različnimi skupinami ljudi, vključno s tem, kako pomagati širšemu krogu ljudi, ki morda ne more priti do zasebnih svetovanj, in kako strukturirati pomoč ljudem tako, da družba kot celota postane boljša.

Vendar pa je zaradi številnih družbeno-političnih sprememb v Rusiji pridobitev takšne izobrazbe zdaj nemogoče in začela sem razmišljati o tujih programih. Najprej me je zanimal program Organizator socialne mreže v Sloveniji, saj se mi discipline, ki jih proučujem v okviru programa, zdijo zanimive in maksimalno uporabne v praksi.

S pomočjo svetovalcev za izbor izobraževalnih ustanov sem izvedela za program Organizator socialne mreže v mestu Kranj in se začela pripravljati na sprejem. Zdaj, ko sem začela študirati, z veseljem čutim, da je to točno tisto, kar sem iskala.

Na primer, pred vpisom sem zelo malo vedela o delu z družinami, tukaj pa je snov podana tako poglobljeno in dosledno, da se novi koncepti in ideje zelo enostavno prilegajo in organsko dopolnjujejo obstoječe ideje. Z velikim navdihom razmišljam o učenju dela z otroki, o organizaciji socialnega dela, morda o delu s skupinami. Vidim, da program že daje globlje teoretično znanje in širše praktično znanje, kot ga imam jaz trenutno, in z veseljem mislim, da je to šele začetek in da je pred menoj še veliko zanimivega.

Kako poteka vaše učenje slovenščine, na kakšen način se učite?

Anastasia: Z mojem se od maja 2024 učiva slovenščino preko spleta z učiteljico. Sprva je pouk potekal dvakrat tedensko. Ko se je študij začel, sva prešla na redni urnik enkrat na teden. Kot sem omenila, se sedaj učiva slovenščino približno 3 ure na teden, od tega je ura in pol predavanj in približno toliko domačega dela. Moram pa priznati, da mi je na primer še vedno precej nerodno govoriti slovensko, saj sem počasna in delam veliko napak. Vendar se zavedam, da je treba izboljšati svoje govorne sposobnosti.

Ali vam je družina, ki jo imate, glede na to, da študira tudi vaš mož, še dodatna spodbuda za delo in uspeh?

Anastasia: Vloge v naši družini so razporejene tako, da midva na eni strani čutiva potrebo in željo pomagati drug drugemu, enakovredno prispevati na različnih področjih družinskega življenja, na drugi strani pa je za oba pomembno, da se razvijava in uresničujeva na poklicnem področju, ki naju zanima. Oba imava področja, ki jih imava rada, kar nama omogoča, da sva oba zaposlena pri različnih projektih, delava z različnimi skupinami ljudi in ustvarjava. Skupaj sva že zelo dolgo in kljub skrbi za družino sva bila oba vedno vsaj delno zaposlena z nekimi projekti in aktivnostmi. Zdaj se zdi, da je najugodnejši čas za študij, vlaganje v najino strokovnost in profesionalnost. Kdaj, če ne zdaj?

Projekt izmenjav programa Erasmus+ izvajamo že 17. leto

Nastja Beznik

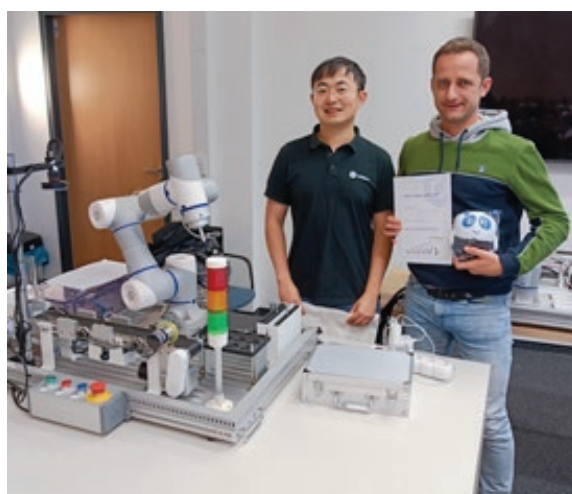
Erasmus+ izmenjave predstavljajo eno najbolj edinstvenih priložnosti za študente, da pridobijo izkušnje v tujini, razvijejo nove veščine ter zgradijo globalno mrežo poznanstev.

Na ŠC Kranj že 17. leto aktivno sodelujemo v programu Erasmus+, kjer omogočamo študentom, da del študija ali praktičnega usposabljanja opravijo v različnih evropskih državah. Tako je bilo na primer v času 26-mesečnega delovanja projekta, ki se je zaključil s septembrom 2024, izvedeno 25 izmenjav: 13 »outgoing« (2 praksa, 11 usposabljanje), 8 preko Skupnosti VSŠ ter še 4 »incoming«: 1 za študij in 3 za usposabljanje. Udeleženci so dobili vso potrebno pomoč pred, med in po izmenjavi, pomagali smo tudi 5 tujim študentom pri iskanju praks in nastanitvah v slovenskih podjetjih, jih spremljali pri delu ter vključevali v šolski proces.

Izmenjav se udeležujejo tako študenti kot tudi zaposleni na VSŠ ŠC Kranj (predavatelji in drugi strokovni sodelavci). Spodaj je navedenih nekaj naključno izbranih primerov.

Predavatelj **Domen Kepic**, univ. dipl. inž., se je udeležil usposabljanja o kolaborativnih robotih, ki je potekalo od 14. 11. 2023 do 18. 11. 2023 v Frankfurtu v Nemčiji. Takole je strnil svoje vtise s tega izobraževanja: »Preko projekta Erasmus+ sem se udeležil 5-dnevnega usposabljanja za rokovanje s 6-osnimi kolaborativnimi roboti znamke Dobot (<https://www.dobot-robots.com/>), ki je vodilni proizvajalec kolaborativnih robotov na svetovnem nivoju in ima tudi predstavništvo v Sloveniji (<https://www.dobot.si>). Potekalo je v Frankfurtu v Nemčiji, kjer je tudi evropsko zastopstvo omenjene znamke, udeleženci usposabljanja pa so bili iz Nemčije, Poljske, Češke, Islandije in Turčije. S praktično naravnanim usposabljanjem sem dobil res veliko strokovnega znanja in izkušenj, kar mi bo v veliko pomoč pri pripravi in izvedbi vaj za študente. Spoznal sem partnerje in strokovnjake iz drugih držav, s katerimi bomo ohranjali stike in si izmenjevali izkušnje pri reševanju problemov na različnih področjih industrijske robotike.»

Ne le predavateljem, tudi mnogim študentom Erasmus+ izmenjava predstavlja priložnost, da

Domen Kepic na usposabljanju s 6-osnim kolaborativnim robotom znamke Dobot.

izkusijo življenje v tuji državi in si hkrati razširijo obzorje. Sodelovanje v programu Erasmus+ odpira vrata v evropski prostor, kjer lahko študenti nadgradijo svoje strokovno znanje, izboljšajo jezikovne sposobnosti in se prilagodijo različnim kulturam. Eden glavnih razlogov za udeležbo na izmenjavi je pridobivanje praktičnih izkušenj v mednarodnem okolju. Študenti pridobijo vpogled v različne poslovne modele, se učijo od strokovnjakov iz drugih držav in razvijajo svoje lastne projekte. Delo v večkulturnih timih krepi komunikacijske in socialne veščine, kar jim bo v prihodnje v veliko pomoč pri iskanju zaposlitve. Študenti tako že v času študija krepijo svojo profesionalno mrežo in pridobivajo znanja, ki so prilagojena potrebam današnjega trga dela.

David Kosovel, študent programa Mehatronika, je bil 60 dni na izmenjavi za prakso v podjetju Lantina, Bol na Braču na Hrvaškem, in sicer od konca junija do srede novembra 2023. Takole je strnil svoje misli: »Podjetje, v katerem sem opravljal prakso, se imenuje Lantina. Podjetje se ukvarja s športnimi dejavnostmi, kot so deskanje, kolesarjenje ter potapljanje. Jaz sem delal kot mehanik pri kolesarjenju. Največ se ukvarjajo z električnimi kolesi, zato je dostikrat potrebno znanje

elektrike ter mehatronike. Poleg mehanskega dela sem bil zraven tudi pri organiziranih turah po otoku ter drugih otokih (Hvar). To je naredilo delo bolj dinamično, ker je bila super priložnost, da sem si ogledal otoka Brač ter Hvar. Kot mehaniku mi je velikokrat prišlo prav tudi znanje, ki sem ga pridobil na prejšnjih praksah. Delo je bilo super, poleg tega pa smo se s sodelavci odlično razumeli in ni bilo nikoli dolgčas. Praktična izmenjava v tujini je bila zame nepozabna izkušnja. Spoznal sem mnogo prijateljev iz Anglije, Hrvaške in Makedonije, pa tudi iz Slovenije.«

Petar Petrović, študent programa Informatika, je opravljal prakso na Kanarskih otokih v podjetju Central Uniformes SL, Telde v Španiji in sicer od aprila do vključno junija 2024. Veliko dobrih informacij o njegovem delu smo prejeli iz Španije, sam pa je napisal tole:

»Sem Petar Petrović, študent prvega letnika programa Informatika na Višji strokovni šoli, ŠC Kranj. Za praktično usposabljanje preko programa Erasmus+ sem se odločil, ker sem že v srednji šoli sodeloval v tem programu. Izkušnja mi je bila tako všeč, da sem se ponovno odločil sodelovati. Poleg tega si želim pridobiti nove prijatelje, spoznati novo kulturo in državo, pridobiti številne nove izkušnje, ki se jih bom dolgo spominjal, ter najti bodoče podjetje v svoji smeri.

Gran Canaria ni bila moja izbira, temveč je ona izbrala mene. Ko mi je predavateljica omenila možnost prakse na tem otoku, sem takoj začutil, da je to prava priložnost zame. Takoj sem se odločil za to izkušnjo in se podal na novo potovanje. Ta izmenjava je bila zame nepozabna in čudovita izkušnja. Pridobil sem veliko znanja s svoje smeri, si pridobil nove prijatelje in preizkusil življenje v novem okolju.«

Študent Petar se nam je med izmenjavo oglašil s sledečimi informacijami: »Pozdravljeni. Praksa

gre odlično, z Alejandrom delava na projektu, ki ga bo podjetje uporabljalo za svoje namene (Ticket Management System), sledenju težavam v podjetju, kjer lahko vsak zaposleni prijavi težavo. Čisto pri koncu sva s tem projektom in bova kmalu začela z novim za rezerviranje sob. Na praksi se največkrat pogovarjajo v španščini, nato nam (meni in še dvema Senegalcema, ki sta prav tako na praksi), razložijo v angleščini. Napredujem v španščini in vedno bolj razumem mentorjeve besede tudi v tem jeziku. Drugače sem zelo dobro, razen prvega dne, ko je bilo prisotnega še malo strahu, ki je z drugim dne že izginil. Nekaj dni sem porabil za spoznavanje mesta in svojih sostanovalcev. Eden od njih je tudi programer, zato si lahko pomagava med sabo in izmenjujemo znanje. Zelo hitro sem se vključil v novo okolico in se naučil nekaj osnovnih besed, ki mi pomagajo pri vsakodnevnih opravkih. Do sedaj ni bilo nobenih težav. Vreme je tudi lepo, skoraj en mesec ni padla niti kaplja dežja.»

Vsi sodelujoči na projektu smo veseli in ponosni, da naš ŠC Kranj in VSS v tujini zelo uspešno zastopajo tako študenti kot tudi zaposleni, o čemer smo poročali že večkrat v različnih medijih, najpogosteje pa tule: Višja strokovna šola ŠC Kranj – ERASMUS+ – arhiv dogodkov (sckr.si). Naj bo to spodbuda tudi ostalim študentom, naj tako kot vsi naši Erasmus+ študenti premagajo strah, ker „strah porazi veliko več ljudi kot karkoli drugega na svetu!“, (Ralph Waldo Emerson, ameriški filozof, esejist in pesnik) in da prevzamejo miselnost ameriškega psihologa Williama Jamesa, ki je zapisal: „Če vam je zares dosti do uspeha, ga boste zagotovo tudi dosegli.“

Vsi predavatelji in strokovni delavci, študenti in mladi diplomanti, vljudno vabljeni novim izzivom naproti!

Skupaj z drugimi študenti in mentorji.

Co-funded by
the European Union

Republiški center vodenja in RTP Beričevo, ELES

Robert Šifrer

Poročilo s strokovne ekskurzije.

V okviru predmeta Vodenje obratovanja elektroenergetskih sistemov smo šli s študenti 2. letnika programa Elektroenergetika na 3-urno ekskurzijo v RTP Beričevo (blizu Dola pri Ljubljani), kjer ima sistemski operater prenosnega in po novem tudi distribucijskega omrežja ELES (Elektro Slovenije) novo upravno stavbo. Ker je v upravni stavbi tudi Republiški center Vodenja električnega omrežja, veljajo ekstremno strogi varnostni ukrepi.

Z vodjo PR ELES sem bil dogovorjen o treh postajah obiska:

- Diagnostični center ELES,
- RCV (Republiški center Vodenja) slovenskega prenosnega omrežja,
- Oglede 400 kV, 220 kV in 110 kV prostozračnega stikališča in skladišča z vzdrževalno opremo in elementi.

Najprej nas je sprejel vodja Diagnostičnega centra v ELES inženir Miha Bežan. S pomočjo prosjnic in številnih vprašanj študentov in predavatelja nam je pojasnil naloge, zgradbo, delovanje in smisel diagnostike na stikališčih, transformatorjih, daljnovodih in kabljih. Visokonapetostno stikališče sestavljajo dvosistemske zbiralke (sistem 1 in sistem 2), prenapetostni odvodniki, ki v zemljo skanalizirajo odvečni naboj prenapetostnih valov, ki potujejo s svetlobno hitrostjo v RTP iz smeri, kjer je strela zadela v strelovodne vrvi na DV. Nato so vodni ločilniki, vodni odklopniki SF6 z motornim pogonom, ob DV imamo še ozemljilne ločilnike. V vodnem polju sta obvezno še zbiralčni ločilnik in tokovni in napetostni TR. ELES predvsem vodi in vzdržuje VN omrežje, to je 400 kV, 220 kV in 110 kV stikališča in vode. Tudi v RTP Beričevo so vsi trije sistemi napetosti prisotni, medtem ko v ostalih 6 RTP 400 /110 kV (Okroglo, Divača, Podlog, Krško, Cirkovce, Maribor) prevladujeta samo napetosti 400 kV in 110 kV. Zanimivo je, da imamo eno 400 kV stikališče polnjeno s plinom SF6. To je GIS RTP Šoštanj. G. Bečan nam je pokazal tudi video posnetke iz EIMV, ko so daljnovodne pletene aluminijaste vrvi preseka 2x 490/65 mm² Al/ Fe, ki premorejo pre-

tok 1.000 MW, obremenili s previsokim tokom. Temperatura je presegla mejno temperaturo vodnika 80 stopinj Celzija, vod se je začel smoditi, kaditi in taliti. Skratka, previsok tok povzroči uničenje golega voda. Danes ti vodi vsebujejo v sredini tudi optična vlakna. ELES je eden od 7 ponudnikov komunikacijske hrbtnice za internetne storitve in prenose v Sloveniji. V glavnem pa je g. Bečan prikazoval diagnostiko energetskih transformatorjev, ki stanejo med 3 mio € in 6 mio €. Najdražji je posebni energetski TR v RTP Divača, ki se imenuje Booster ali Prečni TR. Ta ima poleg osnovnih navitij tudi ogromno prečnih navitij, to je veliko bakra, zato je cena dvojna glede na ETR take moči v RTP (300 MVA). Vse to pa z osnovnim namenom, da deluje kot pipa v kuhinji. Ko nočemo Italijanom pošiljati tisoč MW v Trst (RTP Redpuglia), enostavno pipo zapremo. Prej so Italijani samo za kak kV znižali napetost v svojem RTP in so avtomatično dobili zeleno moč iz Slovenije k sebi. Sicer so jo na koncu plačali, ampak problem je, da so jo vzeli takrat, ko tudi v

Skupaj s študenti pred upravno stavbo ELES.

Sloveniji močno manjka električne moči (popoldansko večerna konica).

Diagnostika je nujno orodje dobrih gospodarjev. Omogoča vpogled v postroj v realnem času, kamor smo namestili polno raznih senzorjev, merilnikov, ki nam v realnem času sporočajo podatke iz postroja, predvsem »bolezni« naprav. Tako lahko operater hitreje vidi smer dogodkov in lahko prej ukrepa, zmanjša izgube, stroške in veliko škodo zaradi okvare ali samo odpovedi naprave.

Drugo močno orodje je Asset Management aplikacija, ki inženirjem in ekonomistom sporoča obnašanje elektroenergetskih naprav in elementov (lastnine), da lahko čim bolj v duhu dobrega gospodarja skrbijo z več sto milijonov vredno opremo v elektroenergetskih omrežjih. Življenjska doba kablov, DV, zbiralk in ETR zaradi kvalitetnega vzdrževanja narašča in presega 40 let. Nekateri elementi in naprave imajo celo 60 do 80 let življenjske dobe.

Tretje novo orodje je digitalizacija elektroenergetike. Digitalni dvojčki TP in RTP nam omogočajo vpogled v delovanje, merjenje, krmiljenje, regulacijo, nadzor in vodenje teh elektroenergetskih postrojev.

Danes velike postroje vodimo z programi SCADA in ADMS. Tako operater vodenja lahko na ekranu in tudi na daljavo (na pametni telefon) dobiva merilne podatke, dogodke (events), ki sporočajo o spremembi obratovalnih stanj elementa ali naprave in tudi alarme, ki zahtevajo ukrepanje, krmiljenje, vklope in izklope DV in ostalih naprav. Scada poleg zajema in predstavitve merilnih informacij omogoča tudi krmiljenje in nadzor ter boljše preventivno vzdrževanje.

Naslednjo uro nas je v drugi sejni sobi počakal g. Andrej Vrbinc, ki je vodja RCV. Skozi posebno regulirano steklo nam je pokazal sobano, kjer operaterji vodijo električno omrežje, ki je v osnovi zelo nestabilno in lahko v trenutku razpade, če se frekvenca dvigne ali pade za 1 Hz iz 50 Hz. Večino informacij je predpisanih s strani države in jih dobimo na spletu pod imenom Navodila obratovanja sistemskih operaterjem: SONPO in SONDSEE. Precej informacij je tudi na ENTSOE, predvsem navodila o obratovalnih stanjih SO GL. Elektroenergetski sistem prenosnega omrežja v Evropi ENTSOE je največji tehnični sistem v civilizaciji. V njem je vključena tudi Slovenija. Interkonekcije (400 kV, 110 kV DV povezave) s Hrvaško, Avstrijo, Madžarsko in Italijo omogočajo slovenskemu omrežju večjo izmenjavo energije in predvsem večjo varnost pred izpadi električnega omrežja. State Estimator (Ocenjevalnik stanj) matematično simulira najbolj optimalno možna stanja, če bi slučajno nek okvarjen senzor silil regulator v nore odzive.

Glavni kriterij je »n-1« (redundanca ali podvojitve). Pomeni, da mora imeti Slovenija ves čas v nizkem štartu pripravljeno veliko akumulacijsko HE ali plinsko TE, ki bi nadomestila nesrečni izpad največje elektrarne v Sloveniji za eno uro. To je trenutno TEŠ6b z 550 MW moči. 550 MW je danes rezerva za terciarno regulacijo P/f. Prav s takim kriterijem n-1 morajo biti z redundancami zaščiteni tudi glavni elementi in naprave v stikališčih. Podvojene imamo VN zbiralke in energetske transformatorje (ETR). Prav tako so »podvojeni« daljnovodi in RTP, saj prenosna omrežja delujejo v zankastih omrežjih. To je visoka varnost pred razpadi. 20 kV omrežja imajo doktrino delovanja v odprtih pentljah. Medtem ko so NN omrežja običajno brez redundance in delajo v radialni (odprti, žarkasti) topologiji. NN omrežja so danes neumna, brez avtomatizacije, regulacij in vodenja. Kar 7 milijard € bo morala Slovenija investirati v pametna omrežja NNO.

ELES skrbi za varno, stabilno in zanesljivo delovanje omrežja s sistemskimi storitvami. To so primarna (FCR: Frequency Control Reserve), sekundarna (aFFR: Automatic Frequency Restoration Reserve) in terciarna regulacija P/f (mFRR: Manual Frequency Restoration Reserve), ki poteka na strani elektrarn. V skrajni sili regulirajo tudi večje porabnike s tako imenovano pdfrekvenčno regulacijo, da izklopijo industrijo do 1 ure. ELES mora namreč ves čas regulirati proizvodnjo P in porabo P, da nam frekvenca ostaja v mejah 50 Hz plus 200 mHz in minus 200 mHz. Druga regulacija U/Q je regulacija napetosti v omrežju U in s tem regulacija jalove (reaktivne) moči Q v omrežju.

RTP Beričevo ima novo STATCOM napravo v 400 kV stikališču, ki z L in C ter močnostnimi polprevodniškimi (IGBT) hitrimi stikali skrbi za hitro regulacijo U omrežja in s tem tudi regulira jalovo (reaktivno) moč od kapacitivne do induktivne. Ponoči so v omrežju manjši tokovi, U v omrežju zelo pade, in omrežje se obnaša kot velik kondenzator, zato mora takrat STATCOM kompenzirati kondenzatorsko jalovo moč z induktivno jalovo močjo, ki dvigne tudi U. Podnevi v konični obremenitvi pa se omrežje obnaša kot velika dušilka in STATCOM mora kompenzirati induktivno jalovo moč (ki dviga napetost omrežju) s kapacitivno jalovo močjo. Sicer ELES sproti regulira U s pomočjo 8-stopenjskega napetostnega regulatorja na ETR (vakumski odklopnik na primarju TR) gor in dol po 1,33 % korakih na odcepah primarja 400 kV navitja v ETR.

Reaktorski center IJS v Podgorici

Robert Šifrer

Poročilo s strokovne ekskurzije.

V okviru predmeta VOES smo si šli s študenti 13. 11. 2024 ogledat nove makete in uporabiti nove simulatorje vodenja v Brinje (Podgorica, Dol pri Ljubljani). Preizkusili smo vodenje elektrarn v slovenskem EES glede na dnevno krivuljo porabe (konična moč je 2.200 MW, letna poraba pa 14 TWh elektrike) in dvostopenjsko vodenje JEK1b. Tam raziskuje skupina znanstvenikov jedrske fizike, ki opravljajo raziskave in podoktorske študije iz jedrske fizike. V eni od stavb so postavili čisto nove makete in učila za ekskurzije, ki prihajajo pretežno iz osnovnih šol. Z 18 študenti 2. letnika programa Elektroenergetika smo imeli tukaj 4 postaje od 12.00 do 15.00. Obisk se je raztegnil do 17.00.

- ➔ Najprej je vodič g. Urban Pompe prikazal kratko predstavitev o umestitvi JE v elektroenergetski sistem. Vodič se prilagaja zahtevnosti publike, zato smo mi imeli predavanje na visoko zahtevnem nivoju. Zaradi izjemnega sodelovanja študentov z vprašanji se je ta dogodek raztegnil na slabo uro.
- ➔ Potem smo šli v jedrski reaktor TRIGA, ki je raziskovalni reaktor.
- ➔ Sledil je ogled pedagoške razstave o jedrskih reakcijah, jedrski energiji, jedrskih elektrarnah, sevanju, zaščiti in razvoju tehnologije. Ta razstava je fantastična in s področja inženirskih ved si upam trditi, da je najboljša v Sloveniji.
- ➔ Nazadnje je vodič Urban izvedel še predavanje o jedrski fuziji, jedrski reakciji, ki poteka na Soncu in na zvezdah.

V Sloveniji imamo dva jedrska reaktorja. Eden je v Podgorici oz. Brinjah (Dol pri Ljubljani) in ima toplotno moč 250 kW, drugi je v JEK in ima moč 2.100 MW. TRIGA v IJS (Inštitut Jožef Stefan) pomeni »Training Reactor for Isotopes and General Applications«, kar je ime za raziskovalni jedrski reaktor. Uporablja se za različne raziskovalne namene, kot so proizvodnja izotopov, raziskave v jedrski fiziki, medicinske aplikacije, izobraževanje in usposabljanje ter druge znanstvene študije. Med drugimi se tukaj usposablja tudi vsi operaterji francoskih JE, ki jih je 56. Ura delovanja re-

aktorja stane 50.000 €. Tu se izobražujejo jedrski fiziki iz celega sveta.

Vsi študenti so večkrat vodili elektroenergetski sistem v Sloveniji preko simulatorja ENSVET.

Vodič g. Pompe pomaga študentom razlagati inštrumente in jim daje navodila, kako naj vodijo različne krmilnike vodenja zagona JEK.

Kotiček za sproščeno druženje, izmenjavo idej in deljenje izkušenj med učitelji.

**MEDPODJETNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI CENTER**
ŠOLSKI CENTER KRANJ

MEDPODJETNIŠKI IZOBRAŽEVALNI CENTER

ŠOLSKI CENTER KRANJ

Projekt DigFit

Lea Zlodej

ŠC Kranj je vodilni partner v projektu Razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj RIN 2024 – 2026 – DigFit.

V projektu skupaj sodeluje 10 partnerskih organizacij: vodilni partner ŠC Kranj, razvojna partnerja Univerza v Mariboru - Fakulteta za naravoslovje in matematiko ter Arnes, Šolski center Velenje in osnovne šole: Bistrica, Šmarje pri Kopru, Dobje, dr. Bogomirja Magajne Divača, Ivana Skvarče Zagorje ob Savi in Frana Albrehta Kamnik.

Projekt DigFit bo učiteljem pomagal izboljšati digitalne kompetence, kar bo omogočilo interaktivno in prilagojeno poučevanje ter večjo vključenost učencev, dijakov in študentov. Vzpostavili bomo inovativne oddelke in izdelali učne scenarije, pri čemer bomo vključili tudi zunanje partnerje in se s tem povezali z lokalnim okoljem in prenesli nova znanja v šolski prostor. Med kvalitativnimi cilji so razvoj inovativnih pristopov, boljša upora-

ba IKT, mreženje med šolami in zunanjimi partnerji, spodbujanje kritičnega mišljenja ter vključevanje staršev in personalizacija pouka.

Usposabljanje mentorjev

Nataša Kristan Primšar

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije je 22. decembra 2023 objavilo javni razpis za projekt »Usposabljanje mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe v letih 2023–2026«.

Laboratorij Šolskega centra Kranj

Projekt, ki ga financira Evropska unija – NextGenerationEU prek sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost, je namenjen krepitvi kompetenc mentorjev, s posebnim poudarkom na digitalnih znanjih ter veščinah, ki jih zahtevajo zeleni in novi poklici.

Projekt je osredotočen na izboljšanje odzivnosti izobraževalnega sistema na potrebe trga dela in zmanjšanje neskladja med pridobljenimi kompetencami dijakov ter zahtevami delodajalcev.

Usposabljanja bodo temeljila na programih, ki jih je pripravil Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI).

Ministrstvo je 26. februarja 2024 izdalo sklep o izbiri projekta »Usposabljanje mentorjev 2023–2026«. Projekt, ki ga vodi Šolski center Kranj, se izvaja v sodelovanju s trinajstimi projektnimi partnerji:

- Šolski center Celje
- Šolski center Ljubljana
- Šolski center Nova Gorica
- Šolski center Novo mesto
- Šolski center Ptuj

- Šolski center Velenje
- Šolski center Škofja Loka
- Šolski center Postojna
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
- Gospodarska zbornica Slovenije
- Srednja šola Jesenice
- Dvojezična srednja šola Lendava
- Prometna šola Maribor

Skupni cilj konzorcija je usposobiti 1.950 mentorjev za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom v podjetjih.

Mentorji bodo imeli možnost udeležbe:

- 32-urnega osnovnega usposabljanja mentorjev
- Nadaljnjih 8-urnih usposabljanj na štirih vsebinskih področjih:
  1. Komunikacija in zaupanje v mentor-skem odnosu
  2. Učinkovit mentorski proces
  3. Priprava načrta izvajanja vajeništva
  4. Priprava dijakov in vajencev na vmesni preizkus

Projekt bo prispeval h krepitvi kompetenc mentorjev, boljšemu sodelovanju med izobraževalnim sistemom in gospodarstvom in učinkovitejšemu prehodu mladih na trg dela. Projekt bo pomembno vplival na kakovost praktičnega usposabljanja z delom ter okrepil povezave med izobraževalnimi institucijami in delodajalci.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Projekt Digitrajni učitelj

Lea Zlodej

Šolski center Kranj kot konzorcijski partner sodeluje v nacionalnem projektu Digitrajni učitelj, ki izpostavlja pomen prožnega in prilagodljivega izobraževalnega sistema. Projekt je osredotočen na strokovni razvoj izobraževalnega osebja, s posebnim poudarkom na digitalizaciji, trajnostnem razvoju in finančni pismenosti. Spodbuja sodelovanje ter izmenjavo znanja kot ključna dejavnika za uspešno soočanje s sodobnimi izzivi, z namenom ustvarjanja inovativnega in odzivnega izobraževalnega okolja.

V projektu sodeluje 7 šolskih centrov, cilji projekta pa so med drugim vzpostaviti aktivne samo-učne se skupnosti ter v različna usposabljanja vključiti 20.000 strokovnih in vodstvenih delavcev VIZ.

V letu 2024 so učitelji našega centra sodelovali pri pripravi programov s področja digitalnih kompetenc in pridobivali znanja za uporabo umetne inteligence, VR in AR v izobraževanju, varne rabe interneta in naprav, interaktivnih vsebin in spletnih učilnic.

V letu 2025 bomo nadaljevali z usposabljanji za učitelje s področja digitalnih kompetenc, ki jih bomo nadgradili s finančno pismenostjo in vsebinami s področja trajnosti.

Praktično vsi učitelji Šolskega centra Kranj sodelujejo v usposabljanju s področja digitalnih kompetenc.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Zaključna konferenca projekta Challenger

Nataša Kristan Primšar

V torek, 3. decembra 2024, je potekala zaključna konferenca projekta Challenger, katere glavni namen je bil predstavitev dosežkov projekta, izmenjavi izkušenj ter razpravam o prihodnjih možnostih razvoja aplikativnih raziskav v poklicnem in strokovnem izobraževanju.

Umetno okno

Izjemni dosežki projekta Challenger

Glavni cilj projekta Challenger, ki ga sofinancira Evropska unija, je okrepiti pomen in vključenost aplikativnih raziskav v kurikulum poklicnega in strokovnega izobraževanja. V okviru projekta je bilo ustanovljenih šest inovativnih makerspace prostorov, kjer so dijaki in študentje ob podpori mentorjev sodelovali pri reševanju realnih izzivov. Rezultati projekta vključujejo več kot 20 projektov s področj na trajnosti, digitalizacije in podjetniških priložnosti.

Vrhunec dogodka: tekmovanje Challenger

Na tekmovanju so sodelovale ekipe iz šestih izobraževalnih organizacij, ki so predstavile svoje projekte. Predstavljeni projekti so vključevali inovativne rešitve, kot so:

- »Umetno okno« (ŠC Celje): Ponovna uporaba starih digitalnih zaslonov kot virov svetlobe.
- »Pametno kolesarsko parkirišče« (ŠC Nova Gorica): Solarni parkirni prostori za kolesa s polnilnimi postajami za e-kolesa.

- »Interaktivno VR učenje« (ŠC Velenje): Virtualni učni pripomočki za tehnično in poklicno izobraževanje.
- »Cyclebee« (FH Joanneum): Koncept prodaje na osnovi provizije za aplikacijo Cyclebee v trgovinah za izposajo koles.
- »Steklenica VATSS« (Curt Nicolín Gymnasiet): Uporabniku prijazna, ergonomska steklenica za vodo, zasnovana za spodbujanje hidracije med starejšimi odraslimi z upoštevanjem njihovih fizičnih, senzoričnih in praktičnih potreb.
- »Energetsko kolesarjenje« (ŠC Kranj): Preoblikovanje starih električnih koles v sobna kolesa, ki proizvajajo elektriko za polnjenje mobilnih telefonov, hkrati pa spodbujajo trajnost in telesno dejavnost.

Žirijo je najbolj prepričal projekt »Umetno okno« Šolskega centra Celje, ki združuje idejo recikliranja in inovativnega oblikovanja z namenom zmanjšanja e-odpadkov.

Pogled v prihodnost

Na zaključni konferenci projekta je bil izpostavljen pomen vključevanja aplikativnih raziskav pri razvoju trajnostnih in tehnoloških rešitev ter spodbujanju podjetništva med dijaki. Udeleženci konference so v zaključnih mislih pozvali k nadaljnjemu sodelovanju, razvoju mednarodnih mrež in vključevanju aplikativnih raziskav v razvojne strategije izobraževanja.

Projekt Challenger dokazuje, da so aplikativne raziskave ključni dejavnik pri ustvarjanju inovativne izobraževalne kulture, ki dijakom omogoča razvoj veščin za dinamičen trg dela prihodnosti.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+ projekt ADELE

Alenka Potočnik Zadrgal

Advancing Digital Education with open Learning Environment

Glavni cilj projekta je digitalizacija srednješolskih vsebin s področja STEM, pri čemer bo poudarek na inkluziji. Učno okolje naj bi bilo namenjeno vsem učencem ne glede na njihove zmožnosti, hkrati pa bi to učno okolje lahko približali tudi izobraževanju starejših. Kot rezultat projekta vsi partnerji načrtujemo izdelavo dvajset spletnih učbenikov s področja STEM z uporabo besedila, animacij, avdio in video posnetkov, prosojnic in kvizov za preverjanje znanja. Vsak partner bo izdelal pet učbenikov s področja STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) z uporabo že obstoječega učnega okolja, ki smo ga razvili pri predhodnem projektu Erasmus+ IDADOHS.

Uvodni sestanek za projekt je potekal 11. in 12. decembra 2023 v Gostivarju v Severni Makedoniji. Sestanka sva se udeležili Klavdija Stropnik in Alenka Potočnik Zadrgal.

V projektu poleg Šolskega centra Kranj sodelujejo še tri srednje šole:

- Opštinsko sredno tehnično učilište Gostivar, Severna Makedonija, ki je tudi vodilni partner,
- I. tehniška škola Tesla Zagreb, Hrvaška in
- Sredno opštinsko učilište Kole Nehtenin, Štip, Severna Makedonija.

Predstavniki partnerjev v projektu

V drugi polovici šolskega leta 2024/25 bo poudarek na izobraževanju profesorjev z namenom izdelave in objave učbenikov ter vrednotenju in razširjanju rezultatov.

Co-funded by
the European Union

Advancing Digital Education with Open
Learning Environment (ADELE)

Evropski projekt PREP4PRO

Lea Zlodej, Staša Slapnik

Zaključujemo projekt za dolgotrajno mobilnost v okviru mednarodnega partnerstva petih držav (Belgije, Finske, Francije, Španije in Slovenije), katerega cilj je povečati možnosti dijakov z manj priložnostmi za aktivno vključitev v program ErasmusPro..

V projektu smo povezali izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter podjetja, ki omogočajo opravljanje praktičnega usposabljanja z delom. Pripravili smo strategijo, ki bo pomagala šolam, da pripravijo dijake, njihove starše, učitelje in partnerska podjetja na daljšo mobilnost dijakov v tujini, vodič mobilnosti v osmih evropskih jezikih kot praktičen okvir in vodič za ErasmusPro, s posebnimi poglavji o dijakih z manj priložnostmi. Pripravili smo tudi komunikacijske strategije in orodja za doseg, obveščanje, vključevanje in motiviranje vsake ciljne skupine za sodelovanje v ErasmusPro.

O možnostih sodelovanja v dolgotrajnih mobilnostih bodo dijaki pravočasno obveščeni preko naših informacijskih kanalov.

Srečanje partnerjev projekta je pomembno za uspešno sodelovanje pri izmenjavi dijakov.

Program spodbuja dolgoročne mobilnosti udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar jim omogoča pridobivanje specifičnih poklicnih spretnosti in kompetenc. Dolgotrajna mobilnost traja od najmanj 90 dni pa do enega leta. Dijaki imajo zagotovljeno bivanje, mentorja v podjetju ter v šoli. Praktično usposabljanje na delovnem mestu traja najmanj 7 tednov, preostali čas pa je namenjen pridobivanju poklicnih kompetenc in socialnih veščin.

 Co-funded by
the European Union

Zakaj Erasmus+? Zakaj ne?

Staša Slapnik

Slogan programa Erasmus+: »Širi horizonte, poveži svetove« – priložnost za rast, izkušnje in nove poti v prihodnost!

Program Erasmus+ odpira vrata v svet pridobivanja praktičnih izkušenj, novih znanj in mednarodnega sodelovanja. Udeležencem omogoča tudi spoznavanje raznolikih kultur in sklepanje prijateljstev. Ste se kdaj vprašali, kaj pravzaprav pomeni ime Erasmus+? Ime izhaja od Erasma Rotterdamskega, nizozemskega humanista in filozofa, ki je bil simbol učenosti, radovednosti in medkulturne povezanosti. Te vrednote – širjenje znanja, sodelovanje in spoštovanje različnosti – so temeljni gradniki programa, ki omogoča osebni in strokovni razvoj udeležencev. Program pa ni omejen le na študente – vanj so vključeni tudi dijaki, učitelji, mentorji in številni strokovnjaki na področju izobraževanja. Poleg zgodovinske simbolike ima ime tudi tehnično razlago, saj je akronim za » *European Region Action Scheme for the Mobility of University Students*«. Dodatek »+« poudarja raznovrstnost in širino programa, ki vključuje mnogo več kot le študentske izmenjave.

Dijaki srednjih poklicnih in strokovnih šol z Erasmus+ pridobijo priložnost za prakso v evropskih podjetjih, kjer se neposredno seznanijo z delovnim okoljem v tujini. Tako si zgradijo dragocene praktične izkušnje, izboljšajo strokovne in jezikovne kompetence ter spoznajo evropske delovne prakse. Obenem pa program omogoča širjenje njihovih obzorij – odkrivajo nove kulture, pridobivajo medkulturne izkušnje in krepijo samozavest ter prilagodljivost, kar je bistvenega pomena za uspešno delovanje v globalnem svetu. Sklepanje novih prijateljstev je še ena od prednosti Erasmus+ – vezi, ki se ustvarijo, pogosto ostanejo trajne in dijakom pomagajo zgraditi mednarodno profesionalno mrežo. Poleg vsega tega program dijakom pomaga pri lažjem prehodu na trg dela in jim odpira vrata do številnih priložnosti.

Za zaposlene, kot so učitelji, mentorji in drugi strokovnjaki, Erasmus+ ponuja številne oblike strokovnega izpopolnjevanja. Usposabljanja, spremljanje na delovnem mestu in mednarodne izmenjave jim omogočajo izboljšanje kompetenc, spoznavanje inovativnih metod dela in

sodelovanje pri mednarodnih projektih. Poleg tega spodbujajo izmenjavo dobrih praks, kar pomembno prispeva k dvigu kakovosti izobraževanja. Program krepi tudi inovativnost in omogoča dolgotrajne izboljšave, ki pozitivno vplivajo na celoten izobraževalni sistem.

Erasmus+ je več kot zgolj izobraževalni program – je priložnost za rast, povezovanje in raziskovanje novih obzorij. Zakaj se pridružiti programu Erasmus+? Ker dijakom in zaposlenim omogoča ključne priložnosti za razvoj, uspeh in širjenje obzorij tako v domačem kot mednarodnem okolju.

Države s katerimi sodelujemo

Predstavitve CNC

VET for Western Balkan (VET4WB)

Nataša Kristan Primšar

Projekt VET4WB je bil pripravljen v okviru drugega pilotnega programa Evropske komisije za mobilnosti na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja za Zahodni Balkan.

- Strategijo za implementacijo novih izobraževalnih programov.
- Razvoj kurikulov za obvezne prakse v podjetjih za vse izobraževalne programe.
- Digitalizacijo izobraževanja z uporabo sinhronih in asinhronih e-učenih metod.

Trajanje projekta in partnerji

Projekt se je začel 1. februarja 2021 in trajal do 31. marca 2024. V projektu so sodelovali:

- Vodilni partner: SOSU Østjylland, Aarhus, Danska
- Šolski center Kranj, Kranj, Slovenija
- Tradium, Randers, Danska
- Centro de Formación de Administración y Hostelería, S.L., San Sebastian, Španija
- Stichting Landstede, Zwolle, Nizozemska
- Stando LTD, Nikozija, Ciper
- Alternative Pro, Tirana, Albanija
- Srednja škola metalskih zanimanja, Sarajevo, Bosna in Hercegovina
- JU Srednja elektrotehniška škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica, Črna Gora
- Shkolla e mesme e lartë teknike “Shaban Spahija”, Pejë, Kosovo
- EfVET, European Forum of Technical and Vocational Education and Training, Bruselj, Belgija

Ključni dosežki ob koncu projekta

V zadnjem delu projekta smo na ŠC Kranj koordinirali izdelavo učne platforme za področje splošnih znanj. Pripravili smo 16 gradiv, ki so dostopna na povezavi: <https://edu4wb.com/course/4>.

V marcu 2024 smo organizirali mobilnost dijakov in izobraževanje za vodstvene delavce iz Kosova.

Prav tako smo se udeležili zaključnih dogodkov v Podgorici (13. februarja 2024) in Sarajevu (15. februarja 2024), kjer sta na konferencah aktivno sodelovali Sabina Kalan (Iskraemeco) in Nataša Kristan Primšar (ŠC Kranj). Namen teh dogodkov je bilo povezovanje šolstva in gospodarstva ter

Zaključna konferenca Peč

Namen programa je bil razširiti primere dobrih praks programa Erasmus+ v države Zahodnega Balkana: Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno Goro in Kosovo. Ambicija projekta je bila razviti ali izboljšati obstoječe politike in strategije za modernizacijo partnerjev na področju poklicnega izobraževanja v regiji Zahodnega Balkana. V okviru projekta smo se osredotočili na naslednje cilje:

- Razvoj ali izboljšanje vizije za modernizacijo VET partnerjev.
- Izboljšanje pedagoških in didaktičnih načel ter pristopov.
- Strategijo za izboljšanje kompetenc in spretnosti učiteljev, da bodo lahko sledili sodobnim pedagoškim in didaktičnim pristopom.
- Strategijo za okrepitev povezave s trgom dela.
- Mednarodno vizijo in pripadajočo strategijo.
- Strategijo za povečanje deleža deklet/žen pri vpisu v VET programe.
- Posodobitev obstoječih kurikulov s poudarkom na programih mobilnosti.
- Razvoj kurikulov za nove izobraževalne programe.

poudarek na pomenu praktičnega izobraževanja mladih v podjetjih.

Zaključna konferenca projekta VET 4WB je bila organizirana v mestu Peč na Kosovu 16. in 17. 4 2024. Dogodek je osvetlil dosežke projekta in podal usmeritve za nadaljnjo modernizacijo poklicnega izobraževanja v regiji Zahodnega Balkana.

Digikompakt 2024–2025

Kristina Struna

V projektu sodelujemo kot partnerji. Do 30. oktobra 2025 v okviru projekta DIGIKOMPAKT potekajo neformalna izobraževanja za usvajanje digitalnih veščin, ki so namenjena odraslim prebivalcem Republike Slovenije, starejših od 30 let. Z udeležbo na neformalnih izobraževanjih udeleženci krepijo zavest o prednostih uporabe digitalnih orodij za življenje posameznika in družbo kot celoto. Prav tako krepijo zaupanje in razumevanje digitalnih tehnologij ter njihovo odgovorno in varno rabo ter pridobijo osnovne in napredne digitalne kompetence.

Cilji projekta so:

- Pridobivanje in dvig osnovnih digitalnih kompetenc odraslih prebivalcev RS starih 30 let in več
- Spodbujanje zanimanja za digitalne tehnologije, njihovo razumevanje ter odgovorno in varno uporabo
- Pridobivanje in dvig naprednih digitalnih kompetenc

Program OSNOVE DIGITALNO – PRAKTIČNA PISMENOST ZA VSAKEGA je osredotočen na pridobivanje osnovnih digitalnih kompetenc udeležencev. Slednji bodo spoznali pomen digitalne pismenosti za vsakdanje življenje, se naučili osnovnih veščin upravljanja z digitalnimi podatki, komunicirati prek digitalnih orodij in ustvarjati preproste digitalne vsebine.

Osnovni tečaj zajema naslednje teme:

- Uvod v digitalno pismenost: pomen in ključna področja digitalnih kompetenc
- Informacijska in podatkovna pismenost: uporaba OS Windows, osnovne nastavitve računalnika
- Storitve e-uprave: aplikacije kot so e-uprava, zVem, spletno bančništvo, spletno nakupovanje
- Komunikacija in sodelovanje: e-pošta, sporočilne aplikacije, storitve v oblaku, videokonferenčna okolja

- Ustvarjanje vsebin: urejanje besedil, preglednic, predstavitev
- Digitalna varnost in etika: zavarovanje svojih naprav in osebnih podatkov

Program NAPREDNO DIGITALNO – NAPREDNE DIGITALNE KOMPETENCE je namenjen razvoju delno srednjih in visokih ravni digitalnih kompetenc. Nudi napredne tehnike iskanja in filtriranja podatkov, uporabo poslovnih komunikacijskih orodij, ustvarjanje kompleksnih digitalnih vsebin ter zaščito naprav in digitalnih vsebin.

Napredni program vključuje:

- Uvod v informacijsko in podatkovno pismenost: napredna področja digitalnih vsebin
- Storitve e-uprave: napredna uporaba digitalnih storitev za državljane
- Informacijska in podatkovna pismenost, digitalna varnost: napredne tehnike iskanj in filtriranja podatkov ter zaščita lastne digitalne identitete
- Komunikacija in sodelovanje ter digitalna etika: digitalna komunikacijska orodja za timsko delo, pravila spletnega vedenja
- Izbirni modul: v drugem delu izobraževanja izberete eno izmed prednostnih področij: ustvarjanje digitalnih vsebin z orodji umetne inteligence – UI, uvod v programiranje in kibernetska varnost.

Projekt ponuja priložnost, da udeleženci postanejo suvereni v digitalnem svetu in da nadgradijo svoja znanja.

**ŠOLSKI
CENTER
KRANJ**

ZA POKLICE
PRIHODNOSTI

SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA

- mehatronika Programi: računalnikar,
- elektrotehnika tehnik računalništva, električar,
- računalništvo elektrotehnik, mehatronik operater, tehnik mehatronike.

STROKOVNA GIMNAZIJA

- tehniška gimnazija Področja: elektrotehnika, mehanika in računalništvo

SREDNJA EKONOMSKA, STORITVENA IN GRADBENA ŠOLA

- zdravstvena nega Programi: zdravstveni tehnik,
- ekonomija ekonomski tehnik, administrator,
- trgovina trgovec, ekonomski tehnik – po-
- frizerstvo klicni tečaj, frizer, frizerski tehnik,
- gradbeništvo gradbeni tehnik, slikopleskar – črkoslikar, zidar, pečar – polagalec keramičnih oblog, pomočnik pri tehnologiji gradnje.

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

- mehatronika
- računalništvo in informatika
- elektroenergetika
- ekonomist
- varovanje
- organizator socialne mreže

